

Gorenjski Glas

TOREK, 21. NOVEMBRA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 93, CENA 2,50 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Razdelili za šest milijonov donacij

Vrednost materialne in finančne pomoči iz prejetih donacij, ki jo je Slovenska karitas doslej razdelila med prizadete v avgustovski vremenski ujmi, znaša šest milijonov evrov. Na območju širše Gorenjske je gospodinjstvom nakazala okoli 1,4 milijona evrov.

ANA JAGODIČ DOŽAN

Kranj – Škofijske karitas so po katastrofalni ujmi prejele več kot štiri tisoč prošenj za pomoč, največ iz savinjske regije (blizu 1900), sledi pa območje ljubljanske in gorenjske regije s 1616 prošnjami. Na transakcijske račune prizadetih gospodinjstev so iz darov posameznikov in podjetij nakazali 4.969.458,46 evra, pomagali pa so tudi s kupljeno hrano in gospodinjstvenimi aparati, vrednostnimi boni in razvlažilci ter nudili psihosocialno pomoč. Poleg tega so razdelili hrano, ki

so jo poklonili posamezniki in podjetja; skupaj z materialom v pošiljki Karitas Poljske in večjo donacijo toplotnih črpalk je vrednost podarjene materialne pomoči znašala nekaj več kot pol milijona evrov.

S finančnimi donacijami je Slovenska karitas doslej zbrala 7.753.288,24 evra. Največji del predstavljajo donacije posameznikov, ki presegajo 4,2 milijona evrov, od tega je 40.220 oseb s SMS-sporočili prispevalo 409.338 evrov. V nabirkah po slovenskih cerkvah je bilo zbranih 945.539,93 evra, podjetja in ustanove so

podarili 1,6 milijona evrov, med prejetimi sredstvi pa so tudi darovi, ki so jih zbrali v poljskih cerkvah in mreži evropskih organizacij Karitas v višini 1,4 milijona evrov. »Gre za rekorden obseg donacij na Slovenski karitas, a gre na žalost tudi za rekorden obseg števila prizadetih gospodinjstev in res velikih potreb po pomoči.« Kot so še dodali, zato nadaljujejo zbiranje finančnih prispevkov, in sicer na transakcijskem računu Slovenske karitas ter s SMS-sporočili KARITAS5 in KARI-TAS10 na 1919.

▶ 4. stran

Prostovoljci organizacije Karitas so opravili več kot 1500 laičnih razbremenilnih pogovorov.

/ Foto: arhiv Slovenske karitas

Še ena Demenci prijazna točka

Preddvorski dom starejših občanov je ob 75-letnici delovanja postal del razvejane mreže, ki nudi informacije in pomoč osebam z demenco, njihovim svojcem in drugim, ki se srečujejo z boleznijo.

ANA JAGODIČ

Preddvor – Zgodovina Doma starejših občanov Preddvor se začne 17. novembra 1948, ko so v grad Turn v Potočah s premestitvijo iz domov slepih v Škofji Loki in na Okroglem pri Kranju prišli prvi stanovalci. »Zavod takrat ni bil samostojen niti ni imel svojega imena, ampak je deloval v sklopu Kmetijskega posestva Preddvor,« je pojasnila direktorica Lidija Kos. Grajska stavba je nudila štirideset postelj, kot je razbrati iz zapisov, pa je bila v slabem stanju.

▶ 6. stran

Pri namestitvi znaka za Demenci prijazno točko se je direktorici Doma starejših občanov Preddvor Lidiji Kos in predsednici Združenja Spominčica – Alzheimer Slovenija Štefaniji Lukič Zlobec pridružil preddvorski župan Rok Roblek. / Foto: Tina Dokl

V evropskem vrhu gostinstva in turizma

MAŠA LIKOSAR

Bled – Študentje Višje strokovne šole za gostinstvo, velnes in turizem Bled so pred dnevi sodelovali na 36. konferenci AEHT v Litvi. Na tekmovanju so se pomerili v disciplinah dekatlon, poznavanje turistične destinacije, barmanstvo. Najvišje se je uvrstila

Anastasija Lekić, ki je v barmanstvu pod mentorstvom Petra Mihelčiča osvojila bronasto medaljo. Poleg nje so se tekmovanja udeležili še Blaž Bunderla (poznavanje turistične destinacije), Marko Stamenkovič (dekatlon) in Suzana Kokalj (slačičarstvo) ter mentorji Boža Grafenauer, Jože Zalar in prej omenjeni Mihelčič.

Anastasija Lekić je osvojila bronasto medaljo na tekmovanju iz barmanstva. / Foto: arhiv VSS Bled

AKTUALNO

Evidentiranje delovnega časa po novem

Včeraj se je začela uporabljati novela zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti, ki je vzbudila precej pozornosti javnosti in negotovanja med delodajalci.

2

AKTUALNO

Anomalije družbe se prenašajo v šolo

Iniciativa za zdrave odnose v šolah je opozorila na povečanje duševnih stisk med otroki in učitelji, težke pogoje dela in pomanjkanje zanimanja za pedagoški poklic.

3

GORENJSKA

Goričane desetič zavzeli parkeljni

V Goričane so se v soboto zgrnile množice ljudi, saj je tam potekala jubilejna, deseta Noč parkeljnov. V sprevedu tridesetih skupin iz petih držav jih je sodelovalo več kot šeststo.

8

KMETIJSTVO

Drevesnica z dolgo tradicijo

Pri Zakotniku v Dorfarjah so se povsem preusmerili v sadjarsko kmetijo. Medtem ko ima drevesničarstvo že dolgo tradicijo, zadnjih dvajset let pridelujejo tudi sadje in jagode.

15

VREME

Danes bo pretežno oblačno. Jutri bo delno jasno in vetrovno. V četrtek bo večinoma sončno, jutro bo dokaj hladno.

0/8°C

jutri: delno jasno

9 770352 666018

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

DJ Adam Beyer, Stockholm

V petek, 24. novembra, na Kurzschluss v Litostroj L56 v Ljubljani prihaja svetovno priznani DJ in producent Adam Beyer iz Stockholma. Legenda techno glasbe, ikona undergrounda,

velika glasbena osebnost in ustanovitelj založbe Drumcode, po letu 2016 ponovno prihaja v Ljubljano. Adam nepozabne trenutke na plesiščih ustvarja že tri desetletja, njegov zaščitni znak pa je edinstven techno zvok, ki se odlikuje z močnimi ritmi in značilnimi basi. Njegovi oboževalci so v njegovih ritmičnih letos lahko uživali na Ibizi, v Miamiju in na vseh najboljših festivalih. Še vedno je osredotočen na novosti ter širitev ljubezni do techna na nove ljudi

in nove platforme. Dne 22. decembra bo na Kurzschlussu tudi spektakel ob 30-letnici delovanja Umeka, a so vstopnice že skoraj razprodane. Če si Adama želite videti v živo in ste naročeni na Gorenjski glas, lahko sodelujete v žrebanju za par vstopnic. Odgovorite na vprašanje: Glavno mesto katere države je Stockholm. Odgovore skupaj s svojimi podatki do četrta, 23. novembra, zjutraj pošljite na koticcek@g-glas.si.

Preddvor vabi na adventni sejem z ognjeno predstavo skupine Čupakabra

Na dvorišču gradu Dvor v središču Preddvora bo 1. decembra potekala prva prireditev v sklopu brezplačnih decembrskih dogodkov pod skupnim imenom gRajski Preddvor. Adventni sejem je odlična priložnost, da se pravočasno oskrbite z unikatnimi darili za svoje najdražje in obenem podprete male slovenske podjetnike in obrtnike. Izbirali boste lahko med ročno izdelanimi izdelki iz filca, lesa in gline, naravnimi mazili, čaji, okrasnimi svečami, čebeljimi dobrotami, čokoladami ter izdelki in pridelki domačih kmetij. Poskrbljeno bo tudi za gostinsko ponudbo in obilo zabave ob predstavi žonglerske in ognjene skupine Čupakabra, ki svoje zgodbe pripoveduje skozi prizmo cirkusa. Njihov svetlobni žonglerski šov bo kot nalašč za popestritev prvega decembrskega večera. Program vseh decembrskih dogodkov v Preddvoru najdete na www.visitpreddvor.si.

Praznično dogajanje v Preddvoru bo otvorila ognjena skupina Čupakabra. / Foto: Rožle Bregar

Izžrebanemu naročniku Gorenjskega glasa, ki bo pravilno odgovoril na nagradno vprašanje, bomo podarili družinsko vstopnico za voden ogled gradu Dvor v Preddvoru. Nagradno vprašanje: Kako se imenuje sklop zabavnih decembrskih prireditev v Preddvoru? Odgovore pošljite do torka, 28. novembra, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticcek@g-glas.si.

Nagrajenca

V nagradni igri, ki je bila objavljena 10. novembra 2023, prejme dve vstopnici za komedijo Čudež Zdenka Starman iz Zgornje Besnice. Nagrajenki čestitamo!

Pravilen odgovor za koncert Aleša Klinarja in Rock Partyzanov je, da je bil vzdevek pevke skupine Agropop Šerbi. Dve vstopnici za koncert, ki bo v petek, 24. novembra v Cvetličarni, prejme Andrej Pavlič iz Kranja. Čestitke!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme PETER PETAČ iz Medvod.

Evidentiranje delovnega časa po novem

Včeraj se je začela uporabljati novela zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti, ki prinaša natančnejše beleženje podatkov o delovnem času. Vzbudila je precej pozornosti javnosti in negotovanja med delodajalci.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Čeprav je sredi prejšnjega tedna še kazalo, da se določbe novele utegnejo tik pred zdajci še spremeniti, je ministrski zbor na seji vlade v četrtek zavrnil predlog gospodarskega ministra Matjaža Hana, da se zakon v spornih točkah popravi, kar je bila želja delodajalcev. Nazadnje je vlada določila trimesečno obdobje, v katerem bodo zaposleni in delodajalci na elektronski naslov ministrstva za delo lahko pošiljali predloge in pripombe, nato pa bo vlada zakon popravila, če bo ocenila, da je to potrebno.

Bo pa spremembe poskusila preprečiti opozicija. Poslanci SDS so namreč v parlamentarno proceduro vložili predlog novele, ki črta vse spremembe spornega zakona. V vrstah NSi pa bodo novo poskušali ustaviti z dopolnilom k predlogu zakona o izvrševanju proračunov.

Kaj prinaša novela

Novela zakona razširja nabor podatkov, ki jih mora delodajalec dnevno vpisovati v evidenco o izrabi delovnega časa in so v veljavi že od leta 2006. Tako morajo evidenco od ponedeljka vsebovati tudi: čas prihoda delavca na delo in odhoda z dela, izraba in obseg izrabe odmora med delovnim časom, opravljene ure v drugih posebnih pogojih dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa (zlasti opravljene ure nočnega, nedeljskega, izmenskega, prazničnega dela, dela v deljenem delovnem času in druge oblike razporeditve delovnega časa, določene z zakonom ali kolektivno pogodbo), opravljene ure v neenakomerno razporejenem delovnem času ali v začasno prerazporejenem delovnem času in tekoči seštevek ur v tednu, mesecu oziroma letu, iz katerega je razvidno referenčno obdobje, ki se upošteva za neenakomerno razporeditev in za začasno prerazporeditev polnega delovnega časa.

Za kršitelje obvezno elektronsko vodenje

Zakon med drugim prinaša tudi obveznost, da delodajalec evidenco hrani na sedežu oziroma kraju opravljanja dela. Delavec pa bo imel možnost vpogleda v

Z novelo zakona naj bi inšpektorji lažje kaznovali kršitelje, po mnenju delodajalcev pa so spremembe neživljenjske in v praksi težko izvedljive. Fotografija je simbolična.

/ Foto: Gorazd Kavčič

podatke. Delodajalec ga bo moral pisno obvestiti o podatkih iz evidence za pretekli mesec, delavec pa bo imel možnost od delodajalca enkrat tedensko zahtevati seznanitev s podatki.

Pomembna novost, ki jo prinaša novela, je tudi uvedba elektronskega vodenja evidence o izrabi delovnega časa za delodajalce, ki jim je bila pravnomočno izrečena globa zaradi kršenja določb, povezanih z delovnim časom in evidencami. Predlog za elektronsko vodenje pa lahko delodajalcu dajo tudi delavci prek sindikata, sveta delavcev ali delavskega zavpnika.

Beleženje delovnega časa velja tudi za agencijske delavce, študente in dijake, ki opravljajo študentsko delo, pa tudi upokojece. Po novem bo evidenco treba voditi tudi za vse, ki delo opravljajo prek podjetnih ali avtorskih pogodb, če so vključeni v delovni proces v podjetju oz. uporabljajo njihova sredstva za delo. Samostojni podjetniki bodo evidenco vodili v primeru, da zaposlujejo delavce. Delovnega časa pa ne bo treba beležiti poslancem, ministrom, županom in vsem funkcionarjem, ki so funkcije pridobili na splošnih volitvah ali z izvolitvijo oziroma imenovanjem v državnem zboru, pa tudi visokošolskim učiteljem. Tudi to je razburilo

delodajalske organizacije. Kot so denimo povedali v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (OZS), državljanec to deli na prvo- in drugorazredne.

Delodajalci: zgolj dodatna administracija

Na Gospodarski zbornici Slovenije so že pred časom opozorili, da novosti ne prinašajo nobene pozitivne spremembe, ampak samo več administriranja. Medtem ko so nekatera večja podjetja z elektronskim evidentiranjem že prilagojena na nove razmere, pa so druga manj, težave pa utegnejo povzročati predvsem manjšim podjetjem in pri evidentiranju nekaterih sodobnih oz. fleksibilnejših oblik delovnega časa. Na to opozarjajo tudi v OZS. »Zakon prinaša dodatno birokracijo, dodatne stroške delodajalcem, ne sledi novim oblikam dela, obenem pa ne prinaša nikakršnih zagotovil, da se zlorabe oziroma kršitve ne bodo več dogajale,« je povedal predsednik OZS Blaž Cvar.

Na ministrstvu očitek, da nove določbe omejujejo fleksibilnost, še posebno pri delu na domu, sicer zavračajo. Kot so pojasnili, ni tako, saj »vodenje evidenc predpisuje le beleženje izrabe delovnega časa, ki bi morala biti v interesu obeh strank – delavca zaradi pravilne izrabe

delovnega časa z namenom njegovega varstva, delodajalca pa zaradi pregleda in spremljanja opravljenega dela.« Ob tem poudarjajo, da obveznost vodenja evidenc že obstaja na podlagi zakona iz leta 2006, novela pa določa le podrobnejše opredelitve. »Samo evidentiranje izrabe delovnega časa pa ne posega v možnosti organiziranja delovnega procesa oziroma razporejanje delovnega časa, ki je predmet druge zakonodaje,« so med drugim pojasnili med odgovori na pogosta vprašanja, ki se porajajo ob novih določbah.

Za kršitve visoke globe

V trimesečnem preizkusnem obdobju bo tudi inšpektorat na terenu deloval svetovalno in ne bo izdajal glob, je po četrtkovi seji vlade povedal minister za delo Luka Mesec. Sprva je bilo sicer predvideno, da se bo takoj po začetku uporabe začela akcija nadzora.

Novela sicer prinaša višje globe in pooblastilo inšpektorjem izrekanje glob v razponu. Za prekrške v zvezi z vodenjem evidenc bodo globe za delodajalce znašale od 1500 do 20.000 evrov, za prekrške v zvezi z elektronskim načinom vodenja evidenc pa od tri tisoč do dvajset tisoč evrov. Odgovorne osebe delodajalcev pa se lahko kaznujejo v višini od 150 do 2.000 evrov.

Anomalije družbe se prenašajo v šolo

V javnosti je močno odmevalo odprto pismo Iniciative za zdrave odnose v šolah, ki ga je doslej podpisalo že več kot 850 zaposlenih v osnovnih šolah. V njem so opozorili na povečanje duševnih stisk med otroki in učitelji, težke pogoje dela in skrb vzbujajoče pomanjkanje zanimanja za pedagoški poklic. Kaj jih je spodbudilo, da so se obrnili tudi na javnost, je pojasnila prvopodpisana Lucija Rakovec, ravnateljica Osnovne šole Jakoba Aljaža Kranj.

MATEJA RANT

Kaj je bila tista kaplja čez rob, da ste se odločili za odprto pismo pristojnim?

V okviru pedagoške konference po incidentu na naši šoli smo skupaj z učitelji razmišljali, kakšne možnosti imamo za reševanje razmer, ki smo jim priča vsak dan. Problematika ni vezana samo na konkreten dogodek, ampak je odraz dogajanja v družbi. Želeli smo ugotoviti, kaj imamo ta čas na voljo, ali obstajajo primeri dobrih praks ... Skozi pogovor smo ugotovili, da bi nam bila lahko v takih primerih v pomoč neke vrste supervizija za to usposobljenih strokovnih timov, ki bi najprej preko razbremenilnih pogovorov in potem preko procesa supervizije pomagali v konkretnih situacijah. Na naši šoli so se učitelji v preteklih dveh letih sicer udeleževali številnih izobraževanj, ki naj bi jih opolnomočila za delo na teh področjih, vendar je vsaka situacija nekaj novega in prinaša nove okoliščine. Verjamem, da je prav znanje glavno učiteljevo orodje in lahko tudi njegovo edino orožje. Odprto pismo, ki ga je po tej pedagoški konferenci napisala naša učiteljica Anja Koželj, sem najprej predstavila kolektivu kranjskih ravnatelj, še isti dan pa sem jo v okviru Združenja ravnatelj posredovala vsem osnovnošolskim ravnateljem. Tako imamo ta čas zbranih okrog 850 podpisov podpore zaposlenih samo v osnovnošolskem prostoru, podporo pa so že izkazali tudi v vrtcih in srednjih šolah.

Ali je morebiti že kakšen odziv s strani pristojnih in kakšna so vaša konkretna pričakovanja v zvezi s problematiko, na katero opozarjate?

Šole bi verjetno najprej potrebovale neka dodatna finančna sredstva za izobraževanja učiteljev. Številna so na voljo tudi brezplačno, žal pa so nam mnoga specializirana izobraževanja nedosegljiva, pa bi nam mogoče tudi zelo pomagala. Govorimo o strokovnjakih, ki imajo znanje prav za take kritične situacije in bi nas lahko

Lucija Rakovec / Foto: Tina Dokl

opolnomočili za ravnanje ob izrednih dogodkih. V drugem koraku pa bi bilo treba oblikovati neke intervencijske skupine, recimo s strani institucij, ki že delujejo v šolskem okolju, mogoče Zavoda za šolstvo, svetovalnih centrov, NIJZ ..., ki bi v obliki nekih mobilnih enot nudile supervizijsko podporo v šolah ob konkretnih dogodkih. Za to pa je potrebna regulacija in financiranje na sistemski ravni, saj je zelo pomembno, koga spuščamo v šolski prostor. Ta čas še čakamo odgovore ministrstev, na katera je bilo naslovljeno pismo, in kot smo seznanjeni, odgovore že pripravljajo.

Združili ste se v Inicativo za zdrave odnose v šolah – kako bi opredelili sedanje odnose v šoli?

S tem posrečeno izbranim imenom smo želeli opozoriti, da ni težava v samem našem delu, ampak v odnosih, ki šibijo šolski prostor in nalagajo dodatno breme – odnosih, ki se kažejo predvsem na ravni vpliva s strani zunanjega okolja, ne notranjega. Tako vsak dan rešujemo anomalije nekkih ranjenih odnosov, ki nastajajo predvsem v popoldanskem času zunaj šole. Vzgoja je naporen proces – v vseh starših bi si želeli imeti konstruktivne sogovornike, ki verjamejo, da otrokom želimo le najboljše. Premalokrat se kot starši zavedamo, da s tem, ko otroka soočimo z njegovo odgovornostjo, naredimo največ za njegov razvoj ter odgovoren in zrel vstop v odraslost. Vsaka vzgoja

pač pomeni tudi frustracijo, s katero tvegaš, da boš z otrokom prišel v konflikt, ampak le na ta način otroka opremiš s pravo držo za življenje. Otroci kličejo po postavljanju meja, ker to zanje predstavlja varno in predvidljivo okolje, v katerem želijo odraščati.

S kakšnimi težavami se torej v razredu spopadate šolniki?

Raznovrstnimi – od tega, da se otroci upirajo zapisovanju v zvezke, do tega, da ne delajo domačih nalog. Opažamo nespoštovanje učiteljeve besede in pregovarjanje za vsako ceno. Predvsem mladi učitelji imajo še težjo nalogo, da ustvarijo nek odnos, da lahko kot učitelji vodijo in usmerjajo pouk. Na naši šoli se dobro zavedamo, da je učitelj tudi oseba, ki ne samo izobražuje, ampak učencem pomaga tudi odraščati, jih opolnomočiti z veščinami za današnji čas, z veščinami 21. stoletja. Naši učitelji se zavedajo, da niso le posredovalci znanja v skladu z učnimi načrti, ampak da so s svojim ravnanjem zgled. Tudi zato otrokom poskušajo posredovati zavedanje, da je znanje velika vrednota, ki ni samoumevna.

Opozarjate, da so stiske otrok in mladostnikov ogledalo stanja v družbi. Čemu torej pripisujete porast stisk pri otrocih in mladostnikih?

Zagotovo je k temu prispevalo covidno obdobje, ko smo otroke za nekaj ur na dan »porinili« pred ekrane računalnikov, kjer se je odvijal pouk, in jih tako

prestavili v okolje brez socialnih interakcij. Za otroke je bilo to zelo dolgo obdobje »pri desetletnih otrocih je recimo to predstavljalo približno 15 odstotkov njihovega dotedanega življenja. To obdobje so preživeli v izolaciji in predvsem psihosocialno niso napredovali tako, kot bi sicer, če bi bili v šoli. Dodatno k temu pripomore pretirana uporaba ekranov, ki je vsepovsod prisotna pri otrocih in mladostnikih vse od kovidnega časa naprej, pa tudi sama družba, ki je naravnana preveč kritizersko, kar je razvidno že iz komentarjev pod posameznimi objavami v medijih. Tako mladim sveta ne približamo na način, da bi se ga veselili oziroma bi v svet odraslosti vstopali z optimizmom.

Kako se ta čas z vse težjimi pogoji dela, tudi zaradi pomanjkanja kadra in nespoštovanja učiteljskega poklica, spopadate zaposleni v šolah?

Po ocenah v slovenskem šolskem prostoru ta čas primanjkuje od tri do štiri tisoč ustrezno usposobljenih učiteljev. Posledično smo priča veliki fluktuaciji, ko učitelji odhajajo na šole, ki naj bi veljale za manj naporene; tako nekatere šole v mestnih središčih pri učiteljih niso tako zaželeni kot kakšna šola v neurbanem okolju ali podružnica. V naši šoli imamo navado, da ob vsakem problemu, ki se pojavi, skličemo sestanek skupaj s svetovalno službo; ne želimo, da bi učitelj ob pojavu problema ostal sam. Stvari poskušamo reševati timsko, saj vsak lahko veliko pripomore s svojimi izkušnjami in znanjem, da se problematična situacija hitreje in lažje razreši. Tako že znotraj šole lahko veliko pomagamo drug drugemu, problem pa nastane, ko se težave nalagajo. Glede na delež bolniških odsotnosti v šolskem prostoru je problem tudi izgorevanje, pred tem si ne smemo zatiskati oči. Mogoče je za to kriv tudi klic, ki nas je vodil k odločitvi, da postanemo pedagogi in da delamo v dobrobit otrok – marsikdaj preveč stoično prenašamo vse in se ob tem ves čas sklicujemo na svoje pedagoško poslanstvo.

K

KOMENTAR
ALEŠ SENOŽETNIK

Najbolje narediti nič

Večkrat se udeležim kakšnega od poslovnih dogodkov, konferenc ali okroglih miz in vsakič z veseljem prisluhnem, kaj imajo o viziji razvoja države povedati gospodarstveniki, tako manjši obrtniki in podjetniki kot tudi predstavniki velikih sistemov. Eden takšnih je minuli teden potekal na Brdu pri Kranju, kjer je Klub slovenskih podjetnikov gostil osrednji dogodek letošnjega Festivala podjetništva. Paneli, ki so jih organizirali, so postregli s pestrim naborom govorcev, med katerimi so bili tako mladi talenti kot izkušeni mački. A ko je beseda nanesa na odnos z državo, so poudarili enake težave, kot jih gospodarstveniki vedno znova omenjajo na tovrstnih dogodkih: obremenjevanje podjetij s pretirano birokratizacijo in dolgi postopki, davčna zakonodaja in visoka obremenitev plač ... Ko je moderator kranjskega poslovnega Damiana Merlaka, ki veliko investira tudi na Gorenjskem, vprašal, kaj naj država naredi za podjetnike, je (tudi z mislijo na birokratske ovire, ki jih postavlja) odgovoril: »Najbolje da nič, pustij naj nas delati.«

Da bi bilo bolje, da država ne bi storila nič, zagotovo v teh dneh razmišlja marsikateri podjetnik in verjetno tudi precej zaposlenih. Včeraj se je namreč začela uporabljati novela zakona, ki prinaša podrobnejše evidentiranje delovnega časa. Da bi inšpektorji lažje lovili manjšino prekrškarjev, je zagrenila življenje večini, ki svoj posel opravlja pošteno. Tisti, ki ga ne, pa bodo že našli pot mimo pravih. Neživljenjski zakon, ki ob sodobnih praksah fleksibilnega delovnega časa in dela na daljavo slovensko gospodarstvo postavlja v neke druge, zadržajajoče čase.

Tega se je ob tarnanju podjetnikov in precejšnjem medijskem pompu zavedel vsaj gospodarski minister Matjaž Han, ki je v četrtek tako rekoč pet pred dvanajsto na seji vlade predlagal spremembe, a njegov glas ni bil slišan. Zakon tako ostaja v veljavi. Vsaj za zdaj. Opozicijski stranki SDS in NSi sta namreč v državni zbor vložili vsaka svoj predlog. V SDS bi črtali vse zakonske spremembe, v NSi pa poskušajo vladno novelo ustaviti z dopolnilom k predlogu zakona o izvrševanju proračunov. Vladna stran ima sicer v parlamentu zanesljivo večino, a ob tem, ko podpora vladi in priljubljenost premierja padata, morda kdo utegne znova premisliti.

Do takrat pa se bomo zaposleni in šefi namesto o višanju produktivnosti ubadali s tem, ali smo začeli delati ob 8.04 ali morda 7.58, ali smo ob pripravljanju kave delo od doma prekinili za 15 ali 20 minut. In si morda tudi mi mislili, da bi bilo najbolje narediti nič.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilover Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltjednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Nič ni hujšega kot hujšanje

Tako pravi Vida, glavni lik monokomedije *Dese Muck Jutri začnem* v režiji Gašperja Stojca, ki jo igra Mateja Mlačnik. Predstava je premiero pod okriljem Gledališča Julke Dolžan doživela minuli petek na odru kulturne dvorane na Breznici.

MAŠA LIKOSAR

Breznica – Predstava *Jutri začnem* je gledališki manifest Mateje Mlačnik s Sela pri Žirovnici. Bila je neke vrste darilo, ki ga je igralka podarila sama sebi. V tednu, ko je bila premierno uprizorjena, je namreč Mateja Mlačnik praznovala petdeseti rojstni dan. Kot je dejala, je predstavo in glavni lik Vido doživljala zelo

intimno. »Celo življenje se borim z odvečno težo, podobno kot *Desa Muck*, ki je pred dvajsetimi leti napisala to predstavo. Pred časom sem gledala njeno uprizoritev na Jesenicah in že tedaj se me je izredno dotaknila. Zdi se mi, da se debeli ljudje ob njej težko smejimo, saj vemo, kako težavna je bitka s kilogrami,« je povedala po premieri, vidno ganjena, čustvena in polna adrenalina. »V igri sem neizmerno

uživala, četudi je bila vloga na trenutke zahtevna, denimo, ko moram na ogled postaviti svoje obloge, tudi kletvice mi gredo težje z jezika, vendar je kljub izzivom predstava odlično uspela,« je bila zadovoljna Mlačnikova.

Deluje le zdrav življenjski slog

V predstavi gledalci lahko začutijo njen neizpodbitni igralski talent in

nepremagljivo voljo. Razen ko gre za hujšanje. Mateja s svojim telesom in izrazno močjo obraza naslika čustveni kaos ob kalvariji dietne prehrane. Z doživeto igro gledalca popelje v Vidino stanovanje in ga s petjem spusti čisto k sebi. Vida preizkusi več diet, a na vprašanje, katera je najučinkovitejša, igralka odgovarja: »Nobena dieta ne deluje, deluje le zdrav življenjski slog, ki ga moramo prakticirati vsak dan.« S predstavo je želela prebuditi tudi koga od gledalcev, da začne danes, ne jutri. »Zame kot igralko je bila predstava tudi terapevtska. Ob tem je ključno tisto, kar slišimo ob koncu: imejmo radi sami sebe.«

Delita si samo telo

Kot je o igralki zapisal režiser Gašper Stojc, je Mateja Mlačnik prijetna gospa, ki živi družinsko življenje in svoje talente že petdeset let razdaja najšibkejšim skupinam naše družbe. »Je polna volje do življenja in je s tem diametralno nasprotje glavni junakinji Vidi. Delita si samo telo, malo močnejše in baročno zaobljeno,« je navedel Stojc.

Vido je na drugi strani opisal kot zamorjeno žensko

Mateja Mlačnik v predstavi *Jutri začnem* naslika čustveni kaos ob kalvariji dietne prehrane. Med drugim se loti tudi diete z belim vinom in korenjem. / Foto: Nik Bertoncej

brez volje do življenja, ki si vsak dan znova postavi znan načrt – da »jutri« začne hujšati. Med drugim v predstavi izvemo, da naj bi zaradi svojega baročnega telesa ne imela partnerja niti prijateljev, debelost jo je odvrnila tudi od študija. »Loti se vrste diet, s prepečencem in kavo, druga je s korenjem in belim vinom, obupava, pa znova zbere voljo, poskusi še tretjo dieto, pa znova ne gre. Začenja s 125 kilogrami in konča z enako težo,« je vsebino strnil Stojc.

Poleg smeha tudi bolečina

Mateja Mlačnik je po njegovem mnenju odlično prikazala Vidino nezadovoljstvo in sovraštvo do sebe in svojega telesa. »Zato se morda tudi nič ne premakne, ker ne zmore nikakršne ljubezni do sebe. Verjame,

da bo vse drugače, ko bo shujšala, živi za prihodnost, ob tem pa se vendarle zaveda, da je mladost ob neprestanem obremenjevanju s težo zbežala mimo nje. Na koncu namreč reče, da ko bo suha, bom imela vse, le mlada ne bo nikoli več.«

Ponovitev predstave *Jutri začnem* bo v kulturni dvorani na Breznici v nedeljo, 26. oktobra, ob 18. uri.

Priprave na predstavo so stekle že januarja, in kot je dejal Stojc, sta se je z Mlačnikovo lotevala počasi. »Želela sva, da poleg smeha prebudi tudi občutek bolečine in tesnobe, s katerimi se ljudje spoprijemajo ob debelosti,« je še dejal Stojc, ki je sicer režiral že vrsto predstav, monokomedijo pa tokrat prvič.

Ekipa: Miha Šest (ton in luč), Bojana Burja (šepetanje), igralka Mateja Mlačnik, Ivan Janez Mlačnik (songi), režiser Gašper Stojc, Martina Vrabec (kostumi in scena) in Ema Babič (oblikovanje) / Foto: Nik Bertoncej

Ozara tudi v Bohinjski hiši

Bohinjska Bistrica – Ozara Slovenija, nacionalno združenje za kakovost življenja, v sodelovanju z občino svojo pisarno odpira tudi v Bohinju, kjer bodo v Bohinjski hiši imeli mesečne termine za individualno svetovanje. Prvi obisk načrtujejo v četrtek, 23. novembra, od 10. do 12. ure. Ozara je nevladna humanitarna organizacija, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega in zdravstvenega varstva. Z različnimi programi zagotavlja strokovno pomoč in podporo ljudem z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju, ljudem v duševni stiski in njihovim svojcem, poleg tega pa namenja skrb še ohranjanju in izboljšanju duševnega zdravja nasploh.

Simpozij Akademije Podbreška potica

Podbrezje – Mojstrice peke Podbreške potice skupaj z Akademijo Podbreška potica organizirajo tudi strokovne posvete. V petek, 24. novembra, ob 17. uri bosta v Štali 1894 na kmetiji Matijovc z dolgotrajnih kulturno dediščino na tretjem mednarodnem simpoziju Akademije Podbreška potica predstavila mednarodno znana etnologa dr. Herta Maurer-Lausegger z referatom *Kultura kruha v alpsko-jadranskem prostoru* in dr. Janez Bogataj z referatom *Kako živeti s kulturno dediščino v sodobnem svetu*. Po simpoziju bo druženje, mojstrice peke Podbreške potice bodo postregle suhe jabolčne krlje in svež jabolčni sok.

Film o dogodivščinah gasilca

Radovljica – V četrtek bodo v radovljiški Linhartovi dvorani premierno predvajali film z naslovom *Milimeter po milimeter*, ki sta ga pripravila dva zavzeta gasilca, Patrik Štefelin iz PGD Radovljica in Jakob Remar iz PGD Brezje. Film govori o doživetjih Patrika Štefelina, svetovnega gasilskega prvaka in gasilca operativca, avtorja pa sta ga pripravila s pomočjo prijateljev, ki prav tako večinoma prihajajo iz gasilskih vrst. S premierno uprizoritvijo, ki se bo začela ob 18. uri, se tudi zaključujejo aktivnosti ob praznovanju 140-letnice PGD Radovljica.

Razdelili za šest milijonov donacij

◀ 1. stran

V naslednjih mesecih nameravajo pomagati predvsem tistim, ki so utrpeli najhujšo škodo. Denarja po besedah strokovne sodelavke Škofijske karitas Ljubljana Alenke Petek večinoma ne bodo več nakazovali, temveč bodo plačevali (pred) račune, povezane s sanacijo, nudili pa bodo tudi psihosocialno pomoč.

Razbremenilni pogovori

Po tednih, ko je k njim z vseh strani prihajala pomoč, so ljudje ostali sami s svojimi težavami, zato so psihosocialna pomoč in razbremenilni pogovori zelo pomembni, je poudaril generalni tajnik Slovenske karitas Peter Tomažič. Kot je pojasnil, tovrstno pomoč nudi dvanajst strokovnjakov in sodelavci župnijskih karitas, ki opravljajo laične razbremenilne pogovore s prizadetimi prebivalci. Od avgusta do vključno 12. novembra

V občini Komenda je finančno nakazilo doniranih sredstev prejelo 482 gospodinjstev. / Foto: Primož Pičulin

so strokovnjaki opravili 989 ur razbremenilnih pogovorov na terenu, pretežno v Savinjski dolini, nekaj na Koroškem in Gorenjskem. Prostovoljci Karitasa so opravili več kot 1500 pogovorov in dodatno obiskali večino gospodinjstev pri zbiranju prošenj in razdeljevanju

prve pomoči v obliki bonov. Kot so še pojasnili, mlajše usmerjajo v spletno psihosocialno svetovanje in spremljanje po aplikaciji Slovenske karitas eSOS. »Trenutno je vključenih šest oseb, ki so bile prepoznane ob terenskem delu na Savinjskem in Gorenjskem.«

Pol milijona v Komendo

Poročilo o dosedanji pomoči je Slovenska karitas dopolnila s podatki za posamezne občine. Iz poročila je razvidno, da so največ doniranih finančnih sredstev nakazali prizadetim v občini Komenda – 482 gospodinjstev je prejelo skupno 511.900 evrov. V Mengšu so med 189 gospodinjstev razdelili 375.872 evrov, v kamniški občini so pomagali z 206.550 evri, ki jih je prejelo 174 gospodinjstev, med višjimi pa je tudi znesek nakazil v Škofji Loki, kjer je 157 gospodinjstev prejelo 115.100 evrov.

Finančno pomoč so prejela gospodinjstva (88) še v desetih drugih gorenjskih občinah – skupno 100.800 evrov. Po besedah generalnega tajnika Slovenske karitas Petra Tomažiča so bili pri razdeljevanju sredstev pozorni ne le na povzročeno škodo, ampak tudi na socialno ogroženost gospodinjstev.

Intervencijska dela končana, sledi sanacija

Avgustovska vodna ujma je na območju občine Radovljica najbolj prizadela Begunje z okolico, kjer sta poplavljala potoka Zgoša oziroma Begunjščica, kot se imenuje v zgornjem toku, in Blatnica. Večino nujnih intervencijskih posegov so že opravili, sledi sanacija, ki bo vzela več časa.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Direkcija RS za vode (DRSV), ki je pristojna za urejanje vodotokov, je takoj po ujmi začela izvajati intervencijske ukrepe na obeh vodotokih in tudi na potoku Lipnica. Kot pojasnjujejo na radovljiški občinski upravi, je podjetje Nivo Eko, ki za direkcijo s podeljeno koncesijo izvaja državno gospodarsko javno službo urejanja voda, intervencijska dela tako rekoč zaključilo, potekajo le še v strugi vodotoka Begunjščica na območju doline Draga.

Zagotavljanje pretočnosti strug

»V sklopu intervencijskih ukrepov se izvajajo dela za zagotavljanje pretočnosti struge, povezana z odstranjevanjem naplavin, in začasni ukrepi za zaščito ogroženih objektov, kot so utrjevanje poškodovanih bregov in zaščitnih zidov, obnova

pragov v strugah ter odstranjevanje proda, mulja in plavnih čepov v strugah. Občina pa je zagotavljala čiščenje poplavljenih zemljišč in odvoz odpadkov, nastalih zaradi vodne ujme, ter izvajala intervencijske ukrepe, povezane z odpravo škode na javni infrastrukturi, kjer sta bila najbolj prizadeta vodno zajetje in cesta v dolini Draga,« so pojasnili na radovljiški občini.

Doslej je občina za intervencijske ukrepe namenila nekaj več kot pol milijona evrov, do konca leta je za ta namen predvidenih še dodatnih 167 tisoč evrov. Intervencijska dela, ki jih opravlja občina, bodo v letošnjem letu zaključena.

Sledi sanacija, ki bo dolgotrajnejša

Sledila bodo sanacijska dela, so pojasnili na občinski upravi, zanje pa je treba predhodno izdelati projektno dokumentacijo in

pridobiti vsa potrebna soglasja in dovoljenja.

»Izvedba sanacije strug vodotokov je v pristojnosti DRSV. Ker se na občini zavedamo finančne preobremenjenosti DRSV glede zagotavljanja vse potrebne dokumentacije, smo se z namenom pospešitve potrebnih aktivnosti dogovorili za sofinanciranje omenjene dokumentacije. Sredstva za ta namen se bodo zagotavljala v prihodnjem letu.«

Kot so še pojasnili na občinski upravi, bodo tudi krajevne skupnosti Begunje, Radovljica in Otok svoja finančna sredstva v letošnjem letu namenile za odpravo škode na prizadetih vodotokih – KS Begunje petdeset tisoč evrov, KS Radovljica dvanajst tisoč evrov in KS Otok deset tisoč evrov.

Dodatni ukrepi občine

Z namenom izboljšanja pretočnosti strug je občina zaprosila DRSV in lastnike

Večina intervencijskih del na vodotokih je končana, dela potekajo le še v strugi Begunjščice na območju doline Draga.

priobalnih zemljišč za soglasje za izvajanje dodatnih ukrepov na vodotokih Blatnica, Begunjščica oz. Zgoša in Dobruša, kot so čiščenje naplavin, mulja in proda ter odstranjevanje odvečne zarasti na bregovih in v sami strugi.

Vsa načrtovana dela na območju teh krajevnih skupnosti izvaja Komunala Radovljica. Dela je že zaključila

na območju vodotoka Zgoša, zaključuje jih na Begunjščici in Blatnici, dela na vodotoku Dobruša pa se začinjajo ta mesec in bodo predvidoma zaključena do konca leta.

Poziv lastnikom

Pristojni na občinski upravi ob tem pozivajo tudi lastnike priobalnih zemljišč, naj v izogib ponovitvam

avgustovskih poplav v odstranjujejo plavje – odpadno listje in druge plavajoče predmete ter odpadke in druge odvržene predmete z vodnih in priobalnih zemljišč. Ob vodotokih drugega reda, to pa so v občini Radovljica vsi, razen reke Save, so namreč to po zakonu dolžni storiti lastniki priobalnih zemljišč.

Smo številka ena v dostavi. Hvala, ker nam zaupate!*

Slovenija premore veliko vrhunskih alpinistov. Eden največjih je bil Franc Knez - Franček, ki je veljal za guruja modernega slovenskega alpinizma. Njegova nečakinja Maja, ki je poštarica v Ljubljani, nadaljuje po njegovih stopinjah.

Maja Knez je ena izmed več kot 2.600 poštaric in poštarjev, ki vsakodnevno skrbijo za dostavo pošiljk po vsej Sloveniji. Aktiven način življenja ji je pisan na kožo, zato se v vlogi poštarice odlično počuti. »Rada sem v gibanju in rada sem na prostem. Začnem zjutraj in potem sem tako rekoč ves čas na kolesu. Moj dostavni okraj je v središču Ljubljane in obsega kakšnih dva tisoč prebivalcev. Ker pošiljke dostavljam tudi v blokova naselja, sem potrebovala kar nekaj časa, da sem se navadila na precejšnje število hišnih predalčnikov in še večje število priimkov,« dodaja z nasmehom, ko se spominja svojih začetkov.

Delo poštarice Maji omogoča veliko prostega časa, ki ga namenja družini in svoji veliki ljubezni – alpinizmu.

Ena izmed pozitivnih strani tega poklica je tudi, da si lahko sama razporeja čas in da veliko časa ostane še za njeno veliko ljubezno – alpinizem. »Že med tednom imam veliko časa, vikendi pa so tako ali tako prosti. Takrat se praviloma odpravim v gore, ne glede na letni čas. Alpinizem mi je bil dobesedno položen v zibelko. In ko enkrat začneš, ne moreš odnehati. Je kot nekakšna odvisnost. Preplezala sem tudi že številne smeri, ki jih je uvedel moj stric. Plezala sem že na Matterhornu, velikokrat v Triglavski severni steni. Ja, lahko bi rekli, da se na Triglavu počutim bolj domače kot v Ljubljani.« (smeh)

Stranke se veselijo njenega prihoda, saj za mnoge pomeni tudi priložnost za druženje. Maja je na ta način od blizu spoznala že precej ljudi in zgradila z njimi zaupanje, ki je v odnosu med poštarjem in naslovnikom zelo pomembno. »Se strinjam, da je to zelo pomembno. Ko ljudje vidijo zaupanja vreden obraz, ki ga poznajo, je lažje urejati stvari. Sama imam večinoma pozitivne izkušnje, do vseh se trudim biti prijazna in spoštljiva.« Ne preseneča, da je prav poštar tretji najbolj zaupanja vreden poklic v Sloveniji.

Po zadnjih raziskavah podjetja Valicon je kar 96 odstotkov prejemnikov s po-

Pridruži se nam

Info: Če tudi tebe mika razgibano delo na terenu, preveri prosta delovna mesta in se prijavi! Prednosti zaposlitve: fleksibilno delo, redno plačilo, izpopolnjevanja in usposabljanja, možnosti napredovanja, aktivnosti za ohranjanje zdravja v času delovne aktivnosti, počitnikovanja v nastanitvenih kapacitetah Pošte Slovenije.

Več na: www.posta.si/zaposlitev

Poskenirajte QR kodo in spoznajte Majo ter njene sodelavce skozi video predstavitev.

Nasvet za pravočasno oddajo pošiljk v predprazničnem obdobju:

- **priporočen rok za paketne pošiljke:** za naslovnike v Sloveniji **do 11. decembra**, za tujino pa **do 4. decembra**,
- **priporočen rok oddaje pisemskih pošiljk** za naslovnike v Sloveniji **do 18. decembra**, za naslovnike v tujini pa **do 8. decembra**.

Zemljišče za urbane vrtove

Mestna občina Kranj kupuje zemljišče pri vojašnici, kjer bo uredila urbane vrtove.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Mestna občina Kranj za namen ureditve urbanih vrtov kupuje dve stavbni zemljišči nasproti kranjske vojašnice. Skupaj sta veliki okoli 2.450 kvadratnih metrov, odkupna cena pa je dobrih 102 tisoč evrov, s čimer je soglašal tudi mestni svet. Letos so sicer že kupili sosednjo parcelo, ki bo prav tako namenjena vrtničkom. Po besedah župana Matjaža Rakovca načrtujejo, da bo območje načrtovanih urbanih vrtov enotno urejeno, postavili bodo tudi skupno barako za vrtno orodje. »Interes bo verjetno zelo velik in bomo morda morali uporabiti žreb. Bomo videli,« je povedal.

Po Kranju sicer v zadnjem obdobju inšpekcija kot po tekočem traku odreja odstranitve vseh ut, ograj in podobnega s kmetijskih zemljišč, na katerih občani sicer že dolgo vrtničkajo. Zato so mestni

svetniki predlagali, naj občina ustrezno stavbno zemljišče, na katerem bi lahko uredili dodatne vrtničke, poišče tudi v bližini stanovanjske soseske Planina. Rakovec je pojasnil, da inšpekcija zahteva odstranitev vrtničkov s kmetijskih zemljišč prve kategorije. »Vrtnički zdaj nastajajo pri objektu Ave in tam bomo to seveda potem nadaljevali,« je

Po besedah župana Matjaža Rakovca načrtujejo, da bo območje načrtovanih urbanih vrtov enotno urejeno, postavili bodo tudi skupno barako za vrtno orodje.

dejal. Kot je povedal, se strinja s predlogom, da občina v bližini Planine odkupi še dodatna zemljišča z namenom ureditve vrtov, če se bo pojavila takšna priložnost.

V Preddvoru januarja nadomestne volitve

ALENKA BRUN

Preddvor – Občinska volilna komisija Občine Preddvor je na podlagi 32. člena Zakona o lokalnih volitvah razpisala nadomestne volitve za člana občinskega sveta Občine Preddvor v volilni enoti 2 (Hraše, Srednja Bela, Spodnja Bela, Zgornja Bela). Izvoljeni član bo nadomestil

Ivko Sodnik; ta z mesta občinske svetnice odstopa iz osebnih razlogov. Nadomestne volitve enega člana bodo v nedeljo, 14. januarja 2024. Dan razpisa volitev, s katerim začnejo teči roki za volilna opravila, je bil 15. november 2023. Dokumente in priloge najdete tudi na spletni strani Občine Preddvor.

Grad Dvor bo gostil Roberta Friškovca

Preddvor – Tokrat vas na grad Dvor v Preddvoru vabijo 24. novembra ob 19. uri, in sicer na pogovorni večer z Robertom Friškovcem, priljubljenim duhovnikom, ki že dolga leta obiskuje zapornike in jim nudi duhovno oporo. To je pravzaprav počel že kot prostovoljec v času študija teologije. V okviru magistrskega študija se je v Angliji usposabljal za delo z zaporniki in njihovimi žrtvami. Ukvarja se tudi z mediacijo med storilci in žrtvami, usposablja prostovoljce in skrbi za po svetu zaprte slovenske državljane ter njihove svojce. Za žrtve kaznivih dejanj je ustanovil tudi telefon Job. Je spontan in iskren sogovornik, ki se veliko sprašuje o tem, kakšne namene ima naša družba z zaporniki. Zaporniški duhovnik Robert Friškovec izhaja iz Škofje Loke. Vstopnine za pogovorni večer ne bo, dobrodošli pa bodo prostovoljni prispevki.

Kranj bo počastil generala

Kranj – Kranj, v katerem je general Rudolf Maister preživel dijaška leta, se bo 23. novembra na državni praznik dan Rudolfa Maistra na Maistrovem trgu poklonil spominu nanj. Ob 11.30 bosta k njegovemu spomeniku položila venec župan Mestne občine Kranj Matjaž Rakovec in predsednik kranjskega Društva generala Rudolfa Maistra Roman Nahtigal, v kulturnem programu pa bodo sodelovali dijakinja in dijaki Gimnazije Kranj.

Še ena Demenci prijazna točka

◀ 1. stran

»Popravila so začeli izvajati takoj, po zmožnosti glede na finančna sredstva. Leta 1962 so bili narejeni prvi projekti za adaptacijo, popolnoma prenovljen pa je bil grad leta 1975,« je povedala Lidija Kos. V tem letu so se začele tudi priprave na izgradnjo novega objekta – Novega doma, kot ga imenujejo, s katerim se je kapaciteta povečala na 130, po adaptaciji podstrehe dobrih deset let kasneje pa še za okoli 40 postelj. Vmes so zgradili prizidek s prostori za ambulanto, fizioterapijo, delovno terapijo, večnamenskim prostorom ..., v gradu so uredili negovalni oddelek ter izvedli še nekaj drugih naložb. »Dom in zaposleni so se in se še vedno trudimo, da nudimo kvalitetno in varno oskrbo našim stanovalcem, čeprav so po vzponih prišli tudi padci in s tem težji časi, ki jih vedno znova z veliko volje, pripadnosti in optimizma skušamo izboljšati,« je ob praznovanju obletnice dejala direktorica.

Na osrednjem dogodku se je dom pridružil mreži Demenci prijaznih točk, ki jo je pred petimi leti začelo vzpostavljati Združenje

»Glasba ima pozitivne učinke na osebe z demenco,« je povedala predsednica Združenja Spominčica – Alzheimer Slovenija Štefanija Lukič Zlobec. / Foto: Tina Dokl

Spominčica – Alzheimer Slovenija. »Kmalu bomo imeli petsto točk,« je izrazila zadovoljstvo predsednica združenja Štefanija Lukič Zlobec. Kot je dodala, se vključujejo najrazličnejše organizacije, s tem se širijo informacije o bolezni, lažje prepoznamo prve znake, znamo pomagati obolelim in jim omogočimo, da so vključeni v družbo. »Mi se moramo približati njim, saj se nam oni zaradi bolezni težje,« je poudarila.

V Domu starejših občanov Preddvor skrbijo za 28 stanovalcev z demenco. Na

oddelku s povečano pozornostjo jim po besedah direktorice zagotavljajo individualni pristop, bolničarke, varuhinje in medicinske sestre skrbijo za aktivne dopoldneve in popoldneve, spremljajo jih na sprehode in v park ... »Delo na tem oddelku zahteva posebno pozornost in empatijo naših zaposlenih, kar pripomore k dobremu počutju stanovalcev. Seveda pa osebe z demenco še vedno ostajajo v domačem okolju, kjer zanje skrbijo svojci in velikokrat ostanejo sami in brez podpore. Z odprtjem Demenci prijazne

točke v našem domu odpiramo možnost širši lokalni skupnosti, da nas v primeru stiska in težav pri spopadanju z boleznijo poiščejo, da jim pomagamo, jih usmerimo in smo jim v pomoč pri skrbi za njihovega svojca.«

Praznovanje domske obletnice je dobilo piko na i, ko so ob glasbeni spremljavi Tomaža Kobola, vodje Beneških fantov, in njegovega sina Primoža razrezali torto. Načrtovali so tudi gostovanje preddvorskih osnovnošolcev, a so njihov kulturni program – ker je ponagajalo zdravje – morali prestaviti.

Banka vrtcu podarila novo igralo

V Gorenjski banki in skupini MK Group še naprej podpirajo ustanove, ki se ukvarjajo z otroki in mladostniki ter krepijo družino kot osnovno enoto družbe – vrtcu Janina so podarili novo igralo.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V vrtcu Janina v Kranju so se razveselili prenovljenih otroških igral. Gre za donacijo Gorenjske banke in skupine MK Group v okviru večletnega regijskega projekta Podpora družini. Kot so razložili v Gorenjski banki, projekt krepi družino kot osnovno enoto družbe in je namenjen izboljšanju pogojev za družine, najmlajše in socialno šibkejše.

»V okviru projekta Podpora družini smo letos pozornost namenili izboljšanju pogojev, v katerih otroci odraščajo, se izobražujejo in razvijajo. V sodelovanju z MK Group smo otroškimi vrtcem po vsej Sloveniji namenili donacije v skupni vrednosti 150 tisoč evrov. Verjamemo, da je takšna prenova otroškega igrišča prava naložba v prihodnost naših najmlajših, saj bo spodbudila razvoj njihovih sposobnosti v širšem smislu. V Gorenjski banki bomo z veseljem tudi v prihodnje podpirali tovrstne projekte,«

Malčki iz vrtca Janina so novo igralo z veseljem preizkusili. / Foto: Gorazd Kavčič

je na odprtju prenovljenih igral povedal Mario Henjak, predsednik uprave Gorenjske banke.

Podobne donacije je Gorenjska banka poleg vrtcu Janina, ki je enota Kranjskih vrtcev, namenila še šestim drugim vrtcem po Sloveniji, izbrali pa so jih po posvetu z ministrstvom za vzgojo in izobraževanje.

»Otroci so naša prihodnost in danes smo priča temu, kako skupnost in poslovni svet združita moči, da ustvarita boljši jutri za vse nas. Prepričani smo, da bo novo igralo prineslo veliko smeha, veselja in nepozabnih trenutkov našim malčkom. Zahvaljujemo se donatorju za velikodušnost in podporo,« je povedala

ravnateljica Kranjskih vrtcev Urška Kejžar. Za donacijo se je zahvalila tudi kranjska podžupanja Manja Zorko. Dejala je: »S tem izražate neizmerno družbeno odgovornost vašega podjetja. Verjamem, da bo to igralo otrokom prineslo veliko novih spominov, da bodo še raje hodili v vrtec, ki jim je kot drugi dom.«

Turizem spodbudil razvoj kraja

Če sobodajalstvo ni več prva violina dejavnosti Turističnega društva (TD) Naklo, kot je dejal sedanjí predsednik društva Aleš Kokalj na nedavni jubilejni prireditvi v Kulturnem domu Janeza Filipiča v Naklem, pa v društvu danes dajejo poudarek prireditvam in predavanjem.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – TD Naklo je bilo pred šestdesetimi leti ustanovljeno za namen posredovanja informacij, recepcijske službe za zasebne sobe, menjalnice denarja, prodaje spominkov in razglednic ... Na prvem občnem zboru se je 13. novembra 1963 v Zadrúžnem domu zbralo več kot sto Naklancev in Dupljancev. Člani upravnega odbora s prvim predsednikom Francem Križnarjem iz Naklega so takoj po ustanovitvi društva začeli Naklancem pojasnjevati pomen turizma in koristi oddajanja sob. Kot zanimivost: leta 1966 so odprli avtokamp za današnjim Domom Janeza Filipiča, ki je deloval tri leta. Ob vseh dejavnostih jim ni zmanjkalo časa za izobraževanje, organizirali so tečaje nemškega jezika, kratke tečaje za sprejem gostov ... Turistična

poslovalnica, med Naklanci znana tudi pod imeni Paviljon, Turist in Kurica, je okrog trideset let služila kot povezovalni prostor. Člani društva so želeli tudi polepsati vas z zasaditvijo rož, vsako leto so organizirali akcijo Očistimo naš kraj in druge prireditve, med njimi pustni spreved, Pirhariado, silvestrovanje. Bogato zgodovino društva je na nedavni prireditvi povzel Aleš Kokalj, ta je zapisana tudi v zajetni knjigi Turizem v Naklem, ki so jo izdali že ob zlatem jubileju društva.

Društvu so poleg omenjenega Franca Križnarja predsedovali Janko Markič, Jurij Gabrič, Miro Brajnik, Metod Novak, Marjan Kalan, Mara Črnilec, Ronka Kozjek, Gabriel Jošt, od leta 2010 pa ga vodi Aleš Kokalj.

TD Naklo je včasih pokrivalo območje več krajevnih skupnosti, od leta 2006 deluje na območju nekdanje

Priznanje Gorenjske turistične zveze (GTZ) za šestdeset let delovanja so Turističnemu društvu Naklo podelili že na nedavnem Srečanju gorenjskih turističnih delavcev na Bledu, na jubilejni prireditvi društva v Naklem sta z njim slikana Aleš Kokalj in sekretarka GTZ Mirjam Pavlič. / Foto: Tina Dokl

krajevne skupnosti Naklo. Člani društva so leta 2003 sodelovali pri postavitvi Muzeja mlinskih kamnov na Polici. Leta 2005 so se priključili akciji Gorenjske turistične zveze Vrnimo gorenjski nagelj na okna in balkone, v sodelovanju z Občino Naklo so leta 2006 organizirali prvi tečaj za lokalne turistične vodnike ... Znotraj društva deluje tudi Sekcija zgodovinarjev ljubiteljev. Čez leto zdaj pripravijo več potpisnih, etnoloških in zgodovinskih predavanj, kot je dodal Kokalj, organizirajo tudi domoznanski izlet, se skupaj s TD Kokrica udeležijo festivala praženega krompirja, vsako jesen imajo sredi vasi

klepet ob vinu in kostanju. »Še naprej se bomo trudili za zanimive in hkrati poučne prireditve,« je zagotovil Kokalj.

Župan Ivan Meglič, ki jim je zaželel še mnogo let uspešnega delovanja, je poudaril, da je bilo TD Naklo motor razvoja vseh krajev, ki danes zaokrožujejo občino Naklo, začetnik tistega pravega tujskega turizma, zaradi katerega danes tudi po zaslugi tega društva Naklo postaja prepoznavna turistična destinacija. V kulturno-zabavnem programu praznovanja šestdesetletnice so nastopili pevec Urban Križaj, harmonikar Žan Eržen ter Ivan in Milica Berlot s komedijo Upokojenec Ivan.

Nastop Urbana Križaja in Žana Eržena / Foto: Tina Dokl

Ob obletnici tudi kovanec in znamka

Maistrovo leto bodo s številnimi prireditvami zaznamovali tudi v njegovem rojstnem mestu Kamniku.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Prihodnje leto zaznamujemo 150. obletnico rojstva in 90. obletnico smrti generala in pesnika Rudolfa Maistra, zato je vlada leto 2024 razglasila za Maistrovo leto. Sklopu prireditve se bodo pridružili tudi v Kamniku. V ta namen so že oblikovali interdisciplinarno komisijo za dogodke in prireditve, ki že začenja delati. Kot je na svetniško vprašanje odgovorila podžupanja in tudi članica komisije Romana Učakar, predlagajo, da bi se slovesnosti ob Maistrovem letu začele s slavnostno akademijo prav v Kamniku, kjer je bil Maister rojen.

V Kamniku, kjer tudi sicer posvečajo precej pozornosti svojemu rojaku, občinski praznik praznujejo 29. marca, na Maistrov rojstni dan. Tudi v prihodnjem letu bodo ob tej priložnosti organizirali slovesnost, zvrstili pa se bodo številni spremljevalni dogodki. Maistru bodo posvetili tudi praznovanje kulturnega praznika, 8. februarja.

Maistru posvečen tudi zbornik

Obletnici bodo zaznamovali tudi z izdajo spominskega kovanca za tri evre ter Maistrove znamke, pripravljajo pa še vrsto drugih dejavnosti. V prostorih Slovenske matice bodo organizirali

strokovni simpozij, potekali bodo bralni maraton, likovni natečaj ter ekstempore z razstavo. Tudi dovršen del Kamniškega zbornika, ki izide prihodnje leto, bo posvečen Maistru, pa tudi predstavitvi delovanja Društva general Maister Kamnik in deseti obletnici odprtja Maistrove rojstne hiše, ki v okviru Medobčinskega muzeja Kamnik deluje na Šutni.

V Maistrovi hiši pripravljajo tudi novo razstavo z delovnim naslovom Maister in Kamnik, ki jo bodo odprli na predvečer njegovega rojstnega dne. Organizirali bodo javna vodstva po razstavi ter Maistrove večere in druge dogodke.

Ob Maistrovem letu bo izšla tudi nova slikanica, v kamniški knjižnici bodo pripravili Maistrovo literarno transverzalo, več dogodkov pa ob tej priložnosti pripravljajo tudi v šolah. Na Osnovni šoli Frana Albrehta bodo pripravili razstavo o življenju in delu generala, na Gimnaziji in srednji šoli Rudolfa Maistra pa bodo rojaku, po katerem šola nosi ime, posvetili praznovanje 75-letnice delovanja, organizirali bodo Maistrov kviz in tek ter še več drugih prireditve.

Podrobnejši program prireditve v Kamniku bo po besedah Romane Učakar znan v začetku prihodnjega leta.

Gradnja krožišča se zaključuje

V krožišču Lipica potekajo zaključna dela, vzpostavili pa so že tudi avtobusno linijo.

VILMA STANOVNIK

Lipica – V Škofji Loki se zaključuje preureditev križišča Lipica v krožišče. Kot je znano, se je ob obnovi Kidričeve ceste konec maja začela tudi gradnja krožišča Lipica na regionalni cesti Škofja Loka–Ljubljana.

Gradnja krožišča z navedbo med krožiščem in industrijsko cono ter izgradnjo kolesarskih povezav na tem območju je vredna približno 1,5 milijona evrov,

investitor pa je Direkcija RS za infrastrukturo. Ta je za izvajalca del izbrala podjetje Trgograd iz Litije, ki te dni zaključuje gradnjo, cesta na tem delu pa je normalno prevozna.

Minuli konec tedna je tudi Arriva začela normalno obratovanje na avtobusnih linijah Škofja Loka–Ljubljana in Podlubnik–Lipica. Ponovno so vzpostavljena avtobusna postajališča Trata ŽP in Kroj v smeri Ljubljane ter Lipica in Kroj v smeri Škofje Loke.

Nekdanje križišče v Lipici je zdaj krožišče. / Foto: Vilma Stanovnik

Kamniti most v turkizni barvi

Škofja Loka – Osvetlitev največjih znamenitosti v državi, kar je zagotovo tudi Kamniti oziroma Kapucinski most v Škofji Loki, ki je najstarejši kamniti most v Sloveniji, je prikaz enotnosti 194 držav pri zgodovinski in globalni zavezi za odpravo raka materničnega vratu. Tako smo minuli petek praznovali tretjo obletnico začetka globalne strategije Svetovne zdravstvene organizacije za odpravo raka materničnega vratu, prvega, ki ga zmoremo in znamo odpraviti. Kamniti most pa se je zasvetil v turkizni barvi.

Kamniti most je konec tedna zasijal v turkizni barvi.

/ Foto: Vilma Stanovnik

Novosti pri ravnanju z odpadki

Železniki – Železnikarski občinski svetniki so na zadnji seji potrdili spremembe tehničnega pravilnika o ravnanju s komunalnimi odpadki. Pravilnik prinaša nekaj novosti, ki jih nameravajo vpeljati v prihodnjem letu. V dolinskem območju občine načrtujejo uvedbo zbiranja papirja po sistemu od vrat do vrat. To so poskusno začeli pred dvema letoma v Dolenji vasi in se je dobro obneslo. Pravilnik predvideva tudi manjši volumen za zabojnike za mešane komunalne odpadke: poleg obstoječih 80-, 120- in 240-litrskih še 60-litrške. »Sprememba je tudi enotna frekvenca odvoza za vse uporabnike: posplošili bi jo na 13-krat letno. Biološke odpadke bi v zimskem času od novembra do februarja zbirali na 14 dni,« je razložila občinska svetovalka za komunalno dejavnost Saša Lazar. Pravilnik vsebuje tudi novost glede zbiranja kosovnih odpadkov, in sicer s pomočjo e-dopisnic. Vsako gospodinjstvo bo prejelo dve e-dopisnici, uporabnik pa bo lahko dvakrat letno naročil odvoz enega kubičnega metra odpadkov.

Goričane desetič zavzeli parkeljni

V Goričane so se v soboto zgrnile množice ljudi, saj je tam potekala jubilejna, deseta Noč parkeljnov. V sprevodu tridesetih skupin iz petih držav jih je sodelovalo več kot šeststo.

PETER KOŠENINA

Goričane – Pred desetimi leti, ko so v Turističnem društvu Goričane - Vaše prvič pripravili Noč parkeljnov, si nihče ni predstavljal, kako priljubljena bo postala. Prireditev je iz lokalne zanimivosti prerasla v največji etnološki dogodek v bližnji in daljni okolici, ki vsako leto

privabi več obiskovalcev. Letos so jih organizatorji pričakovali devet tisoč, pogled na množico, ki se je razvrstila ob dobrih osemsto metrov dolgi trasi, pa je kazal na to, da so imeli prav.

»V desetih letih se je spremenilo vse – število nastopajočih, dolžina, lokacija in smer trase. Dogodek je zrasel, zanimanje občinstva je

neverjetno. Z rastjo so se seveda povečali tudi organizacijski stroški, zato moramo na žalost pobirati vstopnino, ker drugače dogodka ne bi bilo več. Pri izvedbi pomaga 250 prostovoljcev, ki smo jim hvaležni, da si vzamejo čas, in približno štirideset članov našega društva,« pravi Jakob Knific, član organizacijskega odbora desete Noči parkeljnov.

Noč je odprl jubilejni ognjemet, nato pa so malo čez šesto zvečer prvi na prizorišče prišli domači parkeljni. V dobri uri in pol se je za njimi zvrstilo še 29 skupin iz petih držav – iz Slovenije, Avstrije, Italije, Hrvaške in letos prvič tudi skupina parkeljnov iz Nemčije. Mlajši obiskovalci so bili na trnih že pred začetkom, ko pa so zagledali pošastne stvore, so se zatresle hlače tudi marsikateremu odraslemu. Vsaka skupina je imela drugačne maske, saj se materiali, iz katerih so izdelane, od kraja do kraja in od države do države razlikujejo. Svojemu nastopu vsaka skupina doda kako zanimivost, po kateri je znana – to so lahko ogenj, kadeči se avto ali le umazane rokavice, ki jih parkeljni brišejo v obraze obiskovalcev.

Deseta Noč parkeljnov se je v Goričanah začela že 17. novembra, ko je bil v ogrevanem šotoru koncert Luke Basija, nadaljevala pa v soboto po sprevodu parkeljnov z zabavo z Veselimi svati in ansamblom Miran Rudan inDesign.

Pridni otroci so se fotografirali s parkeljni, poredni pa ...

/ Foto: Peter Košenina

Pred besom parkeljnov tudi odrasli niso bili varni.

/ Foto: Peter Košenina

Strah v kosti je gledalcem nagnala že prva skupina – domači Goričanski parkeljni.

/ Foto: Peter Košenina

Pošastni parkeljni so letos prišli iz petih držav. / Foto: Peter Košenina

Zdrav zajtrk za super dan

V šolah in vrtcih so minuli petek ob dnevu slovenske hrane postregli tradicionalni slovenski zajtrk, ki so ga letos pripravili pod sloganom Kruh za zajtrk – super dan!, s katerim so posebej poudarili kruh, ki ima poleg prehranskega vidika tudi močan kulturni in vzgojni simbol.

MATEJA RANT

Gorenja vas – »Kakovostna, lokalno pridelana hrana, ki jo otrokom in mladim ponujamo v vrtcih in šolah, je pomemben vidik soustvarjanja spodbudnega učnega okolja, prav tako pa s tem otroke in mlade ozaveščamo o pomenu tako uživanja polnovrednega zajtrka kot tudi prednostih uživanja zdrave, lokalno pridelane hrane in zdravega življenjskega sloga nasploh,« o tradicionalnem slovenskem zajtrku razmišlja minister za vzgojo in izobraževanje dr. Darjo Felda.

V mnogih šolah je sicer tradicionalni zajtrk uvod v celodnevno projektno aktivnost v obliki dneva dejavnosti, posvečeno prehranjevanju in skrbi za zdravje. Tako je bilo v petek tudi v Osnovni šoli Ivana Tavčarja Gorenja vas.

Tradicionalni slovenski zajtrk so združili z dnevom zdrave šole, v okviru katerega so pozornost namenili tako duševnemu zdravju, ki so ga povezali z medgeneracijskim sodelovanjem, kot zdravi prehrani in gibanju. Tradicionalni slovenski zajtrk so si učenci lahko

privoščili prek celega dopoldneva, saj so ga pripravili v obliki cateringa, tako da si je iz ponudbe slastnih jedi v osnovnošolski avli vsak lahko privoščil, kar mu je najbolj teknilo. Tradicionalni slovenski zajtrk, ki vključuje kruh, maslo, mleko, med in slovensko sadje, so obogatili še s ponudbo različnih sirov, jogurtov, zelenjavo in različnimi skutnimi namazi, je pojasnila vodja šolske prehrane Agata Bradeško. Jedi so pripravili v sodelovanju s sedmimi lokalnimi ponudniki, tudi živila, ki jih niso mogli zagotoviti v

Tradicionalni slovenski zajtrk v Osnovni šoli Ivana Tavčarja Gorenja vas / Foto: Mateja Rant

lokalnem okolju, pa so bila slovenskega porekla. S samopostrežnim zajtrkom pa učencem privzgapajo tudi kulturno vedenje ob mizi, je poudarila pomočnica ravnateljice Jana Rojc, saj so si morali sami naložiti hrano na krožnike in uporabiti prtičke, počakati, da

so si najprej postregli tisti v vrsti pred njimi, in podobno. Obenem so ta dan veliko pozornosti namenili medgeneracijskemu sodelovanju, saj so po razredih združili mlajše in starejše učence, ki so morali ves dan skupaj sodelovati pri različnih aktivnostih. »Starejši so

bili zelo empatični do mlajših, mlajši pa so se učili od starejših,« je pojasnila učiteljica Lucija Tomc. Za gibanje so poskrbeli z zabavno športno igro v telovadnici, kjer so mlajši in starejši učenci sodelovali pri igri z žogo, ki so jo lovili v razpete rjuhe.

Opravili svojo domoljubno dolžnost

Potem ko so člani Domoljubnega društva general Rudolf Maister Žiri evidentirali imena Maistrovih borcev v občinah Žiri in Gorenja vas - Poljane, so v preteklem letu in pol dokumentirali še dvainšestdeset imen Maistrovih borcev z območja škofjeloške občine. Rezultate zadnjih raziskav so v začetku novembra predstavili na Blaznikovem večeru v Škofji Loki.

MATEJA RANT

Škofja Loka – Letos bo minilo 105 let, odkar je general Rudolf Maister razorožil in razpustil nemško varnostno stražo in s tem omogočil priključitev večjega dela narodnostnega in govornega območja Štajerske in Koroške, so spomnili na

prireditvi, na kateri so posebno pozornost namenili Maistrovim borcem iz občine Škofja Loka. Za večino od 62 Maistrovih borcev s tega območja jim je pri njihovih potomcih uspelo pridobiti fotografije, iz arhivov pa razne dokumente, ki potrjujejo njihovo udeležbo v bojih za severno mejo, je pojasnil

Anton Bogataj, ki je skupaj s predsednikom Domoljubnega društva general Rudolf Maister Žiri Janezom Jerebom pripravil tudi razstavo, ki si jo je do petka še mogoče ogledati v Sokolskem domu.

Na razstavi v sliki in besedi ohranjajo fante in može, ki so se po Bogatajevih besedah v narodov spomin in zgodovino zapisali kot prva slovenska vojska, ki je opravila svojo domoljubno dolžnost. »Tega jim nihče ne more vzeti.« Predsednica Zveze društev general Maister Lučka Lazarev Šerbec je ob tem poudarila, da si je zveza v novem mandatu zadala, da bodo odkrivali tudi imena oziroma sezname ljudi, ki so se borili z Maistrom, in jim postavili spominske plošče. Pomembna pa se ji zdi tudi razstava, ki jo je pripravilo Domoljubno društvo general Rudolf Maister Žiri, saj si tako lahko »ogledamo male ljudi, ki so takrat praktično

'goli in bosii' prestopili h generalu Maistru in se borili za severno mejo«. Spomnila je, da bomo prihodnje leto praznovali 90 let smrti in 150 let rojstva generala Maistra. »Pomembno je, da se spominjamo, saj se zgodovinski spomin lahko hitro spremeni, kar lahko opazujemo ob dogodkih, ki se odvijajo v svetu. Državi oziroma narodu, če nima zgodovinskega spomina, če se ne zaveda svojih korenin, svoje preteklosti, se slabo piše.« Zato se trudijo ohranjati spomin na Maistra in njegove borce ter to prenašati tudi na mlade rodove. Po Bogatajevih besedah zato tudi v njihovem društvu načrtujejo predavanja za šolsko mladino. »Sedanja mlada generacija naj bo zavest naših prednikov vzorec vedenja in spoštovanja domovine, samostojne Slovenije, ki smo jo dočakali desetletja kasneje.«

Anton Bogataj je predstavil projekt zbiranja podatkov o Maistrovih borcih iz občine Škofja Loka. / Foto: Primož Pičulin

Razstava, na kateri so se spomnili 62 doslej evidentiranih Maistrovih borcev iz škofjeloške občine, je po besedah Antona Bogataja odtis usodnega obdobja slovenske zgodovine. »S tem dejanjem njihova imena stopajo v zgodovinski spomin našega mesta.« Ti fantje in može, je poudaril, so bili

preizkušeni v hudem. »Borili so se v prvi svetovni vojni in to izkušnjo nosili v srcu ter bili veseli, da so ostali živi.« Med njimi je posebej omenil tri stoletnike. Alojz Igljar iz Reteč je umrl leta 2000, Jože Jelenc iz Bukovščice in Franc Potočnik iz Krivega Brda pa leta 1998. Spomnil pa je še na nesrečno usodo Andreja Perka, ki je pri 39 letih umrl v prometni nesreči, in Janeza Bernika, ki je padel kot partizanski aktivist, star petdeset let. V borbi na Koroškem leta 1919 pa je pri 23 letih padel Franc Košir iz Spodnje Luše. »Brez Maistrovih borcev, med katerimi so bili tudi fantje in može s Škofjeloškega, bi bile današnje meje samostojne Slovenije precej drugačne, drugače bi verjetno potekala tudi celotna poznejša zgodovina Slovencev,« je poudaril slavnostni govornik na Blaznikovem večeru, škofjeloški podžupan Robert Strah.

Razstava o Maistrovih borcih iz občine Škofja Loka

/ Foto: Primož Pičulin

Po poteh Badjura in Šefmana

Člani kranjskega Društva generala Rudolfa Maistra so obiskali kraje in se spomnili posameznikov, ki so se bojevali za zahodni del naše severne meje.

JOŽE KOŠNJEK

Kranj – Lani so članice in člani Društva generala Rudolfa Maistra iz Kranja pred novembrskim državnim praznikom, ki ga praznujemo generalu v čast, obiskali ljubeljski predel bojev za severno mejo v letih 1918–1919 na naši in boroveljski strani na Koroškem.

Letošnje potovanje, ki ga je tako kot lanskega vodil odlični poznavalec slovenske vojne zgodovine brigadir Slovenske vojske Janez Kavar, pa je bilo spoznavanje bojev za zahodni del severne meje in posameznikov, ki so poveljevali slovenskim prostovoljcem.

Prva postaja je bila rojstna hiša dr. Janka Brejca na Brezjah nad Tržičem, pravnik in politika ter velikega domoljuba. Rodil se je 18. novembra leta 1869, umrl pa je 6. aprila leta 1934. V Slovenski narodni vladi, ustanovljeni 1. novembra leta 1918 v Ljubljani, je bil najprej poverjenik za notranje zadeve, nato pa do 14. decembra 1920 tudi predsednik narodne vlade. Ker je bil med tistimi člani slovenske vlade, ki so zahtevali hitrejše in ostrejšše posredovanje slovenskih

prostovoljcev in vojske Kraljevine SHS na Koroškem, je bil nad izidom plebiscita zelo razočaran. Ob 20-letnici samostojnosti Republike Slovenije so na njegovi rojstni hiši njemu v spomin odkrili spominsko ploščo.

Prostovoljca v bojih za severno mejo v letih 1918 in 1919, nadporočnika Rudolf Badjura in Karel Šefman, sta bili naslednji osebnosti, ki so ju z izletom počastili člani kranjskega društva generala Rudolfa Maistra. Rudolf Badjura (1881–1963), njegova mama je bila doma v Tupaličah pri Preddvoru,

rojen pa je bil v Litiji, in Karel Šefman, rojen leta 1889 v Kranjski Gori, umrl pa je leta 1973, sta s svojimi prostovoljci, izurjenimi za gibanje in bojevanje v gorah, v Karavankah med Ljubeljem in Podkorenem uspešno odbijala napade Avstrijcev. V beg sta pognala tudi Italijane, ki so hlastali po delu Koroške in še posebej po zgornjem delu Gorenjske tja do Bleda. Na oba poveljnika, med katerima je bilo tudi nekaj rivalstva, spominjata plošči. Na Rudolfa, ki je služil za razvoj slovenskega smučanja in gornišva,

spominja plošča na Linhartovem trgu v Radovljici, kjer je 6. decembra leta 1918 ustanovil svojo Alpinsko četo (čez dober teden je bila ta že v Karavankah), na Šefmana, ki je znal izjemno motivirati svoje borce, pa plošča na njegovi rojstni hiši v Kranjski Gori. Med potjo iz Radovljice do Kranjske Gore so se izletniki ustavili v Zaki na Bledu ob spomeniku srbskemu znanstveniku in izumitelju Mihailu Pupinu, ki mu je s svojim vplivom in poznanstvi uspelo, da Italijani niso dobili še zgornjega dela Gorenjske z Bledom

Nadporočnik Karel Šefman, rojen v Kranjski Gori, je odigral pomembno vlogo v bojih za našo severno mejo in preprečeval apetite Italijanov po zgornjem delu Gorenjske. Zaslužil bi si večjo pozornost zgodovine. / Foto: arhiv Janeza Kavarja

in Posočjem, na jeseniški železniški postaji, kjer so se leta 1918 zbirali številni borci prostovoljci za severno mejo z Jesenic in okolice, in pri portalu železniške-

potovanja. Sredi mesta je postavljen spominski kamen, na katerem piše, da so »do tja in nič dlje leta 1919 prišli srbski konjeniki«, na vrhu pa sta vrisani smeri poteka de-

Udeleženci izleta v kraje, pomembne v boju za severno mejo v zahodnem delu Karavank, pred južnim portalom železniškega predora na Hrušici. Na severnem delu so leta 1918 in 1919 potekali hudi boji. / Foto: Jože Košnjek

Julija 1919 je bila v Parizu dogovorjena demarkacijska črta med plebiscitnima conama A, ki jo je upravljala Kraljevina SHS, in B, ki je bila pod nadzorom Avstrijcev. Ker je Vrbsko jezero pozimi 1919/1920 zamrznilo, so mejno črto označili kar s smrekovimi vejicami.

ga predora na Hrušici. Leta 1906 odprt in 7979 metrov dolg predor je igral na koroški strani pomembno vlogo za severno mejo, saj je skozenj prihajala pomoč za slovenske prostovoljce oziroma jugoslovansko vojsko, zanimiv pa je bil tudi za Italijane, če bi jim uspelo dobiti zgornji del Gorenjske.

Vrba ob Vrbskem jezeru je bila koroška točka našega

markacijske črte med plebiscitno cono A in B, določene julija leta 1919 v Parizu. Potekala je po sredini Vrbskega jezera in naprej proti vzhodu južno od Celovca do vzhodnega dela Koroške. Spominsko potovanje je bilo sklenjeno pri spomeniku na umrle v koncentracijskem taborišču v Podljubelju in nato v bližnjem gostišču v nekdanji stražarnici.

zdravje & lepota

Prvi posamezni primeri gripe

Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje smo v Sloveniji že zaznali posamezne primere gripe, vendar jih je malo. Do pred nekaj dnevi je bilo šest potrjenih primerov, prvi so bili v začetku oktobra 2023, vsi influenza A, kar kaže, da se sezona gripe podobno kot drugod po Evropi še ni začela. Po podatkih Elektronskega registra cepljenih oseb se je v sezoni 2023/2024 proti gripi cepilo že več kot sedemdeset tisoč ljudi.

November je movember

Mesec november je namenjen tudi opozarjanju na raka prostate, ki je po podatkih NIJZ najpogostejše diagnosticirana oblika raka pri moških, in na raka mod. Movember pa je mednarodno gibanje, katerega namen je javnost ozaveščati o zdravju in boleznih, ki prizadenejo moške. Gibanje se je leta 2003 začelo v Avstraliji in se širi po svetu. Člani svojo podporo gibanju izražajo z nošenjem brkov v novembru, od koder tudi ime.

Ženske zaupajo Zori

Presejalni program Zora rešuje življenja slovenskih žensk že dvajset let.

SUZANA P. KOVAČIČ

Državni program zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb materničnega vratu Zora je prvi organizirani populacijski presejalni program za raka v Sloveniji, ki je bil vzpostavljen leta 2003. V dvajsetih letih delovanja se je v Sloveniji po podatkih Registra Zora presejalnega pregleda za raka materničnega vratu udeležilo 740 tisoč žensk, pravočasno je bilo odkritih in zdravljenih 33.500 predrakavih spre-

napredovalem stadiju, kjer je preživetje 50-odstotno. Program Zora rešuje življenja na dva načina – z odkrivanjem in zdravljenjem predrakavih sprememb materničnega vratu, s čimer preprečuje raka, ter z odkrivanjem in zdravljenjem rakov v zgodnjem stadiju, ko je preživetje izredno visoko. «poudarja doc. dr. Urška Ivanuš, dr. med., vodja Državnega programa Zora.

Bo Slovenija prva

Za to, da je program tako uspešen, je zagotovo zaslužno tudi zaupanje slovenskih žensk, saj presejalni pre-

V začetku 60. let prejšnjega stoletja je bil v Sloveniji rak materničnega vratu drugi najpogostejši rak pri ženskah, v zadnjih letih pa se ne umešča več med deset najpogostejših rakov, kar je izjemen rezultat. Zaradi zmanjšanja bremena raka materničnega vratu po uvedbi programa Zora se Slovenija že približuje meji za odpravo tega raka. Za to pa je treba še naprej izvajati preventivne ginekološke preglede in povečati precepljenost proti HPV.

memb materničnega vratu in odkritih 2.664 rakov materničnega vratu.

Pomembnost zgodnjega odkritja

V programu Zora poudarjajo tudi pomembnost tega, da odkrijejo raka v zgodnjem stadiju, saj je takrat zdravljenje manj intenzivno, prognoza in kakovost življenja pa veliko boljši. »V programu Zora odkrivamo rake v povprečju devet let prej kot pri ženskah, ki se preventivnih pregledov pri izbranem osebnem ginekologu ne udeležujejo. Zato je kar 82 odstotkov vseh rakov, odkritih v programu Zora, v omejenem stadiju, kjer je preživetje 95-odstotno. Pri ženskah, ki se programa ne udeležujejo, je žal kar 65 odstotkov rakov odkritih v

gled pri izbranem ginekologu enkrat na tri leta opravi več kot sedemdeset odstotkov žensk v starosti od 20 do 64 let.

Nekoč drugi najpogostejši rak pri ženskah danes v Sloveniji zaradi učinkovitega odkrivanja in zdravljenja predrakavih sprememb v programu Zora postaja redek rak. Kot še dodaja Ivanuševa: »V zadnjih letih v Sloveniji letno odkrijemo in zdravimo okrog 1.500 predrakavih sprememb, za rakom materničnega vratu zbolijo le še med 100 in 120 slovenskih žensk, štirideset jih zaradi tega raka umre. V kombinaciji s cepljenjem proti HPV bomo raka materničnega vratu v prihodnjih desetletjih lahko celo odpravili in seveda si želimo, da bo Slovenija med prvimi v Evropi, ki ji bo to uspelo.«

gorenjske lekarnice

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Nenadzorovano uhajanje urina

Nenadzorovano uhajanje urina ali urinska inkontinenca je pogosta in neprijetna težava. Pojavlja se v vseh starostnih obdobjih in pri obeh spolih, ženske prizadene približno trikrat pogosteje. Osebe se mnogokrat počutijo neprijetno, težav se sramujejo in jih pogosto skrivajo pred okolico.

Kaj povzročata nastanek inkontinence

Poznamo več različnih tipov urinske inkontinence. Pri **stresni** je vzrok oslabilen zaporni mehanizem vratu sečnega mehurja, zato do uhajanja urina pride na primer ob kašljanju, smejanju, telovadbi. **Urgentna** je posledica čezmerno aktivnega sečnega mehurja, na primer kadar želi oseba urinirati, a ji urin prehitro uide. Ta okvara lahko nastopi kot posledica možganske kapi, Alzheimerjeve bolezni, Parkinsonove bolezni, multiple skleroze. Pri **mešani** se prepletajo znaki obeh prej opisanih in je bolj značilna za ženske. Pri **pretočni inkontinenci** je značilno nenehno uhajanje urina, ki ga povzroči prenapolnjen sečni mehur in je pogosta pri moških z nerakavim povečanjem prostate. Če sumite, da so vzrok lahko vaša zdravila, vprašajte o tem zdravnika ali farmacevta v lekarni.

Zdravila pri urinski inkontinenci

Zdravila za **zdravljenje simptomov čezmerno aktivnega sečnega mehurja** omogočajo, da oseba lahko dlje časa počaka, preden gre na stranišče, in povečajo količino urina, ki jo lahko drži mehur. Sem sodijo zdravila iz skupine antiholinergikov (tolterodin, solifenacin, darifenacin). Drugo zdravilo je mirabegron, ki sprošča mišice mehurja. Pri izboru zdravila se pozornost namenja sočasnim obolenjem, medsebojnemu delovanju zdravil, spolu in starosti ter morebitnim neželenim učinkom. Zdravila je treba jemati vsaj štiri tedne, da se njihov učinek v polnosti izrazi. **Pretočno urinsko inkontinenco** pri moških zdravimo z zdravili iz skupine alfa adrenergični blokatorji (terazosin, doksazosin in tamsulozin). Ta zdravila sproščajo mišice, ki obkrožajo vrat mehurja in prostato, in s tem olajšajo uriniranje. Učinek se pojavi v nekaj dneh ali tednih. Uporabljajo se tudi zdravila iz skupine inhibitorji 5-alfa reduktaze (finasterid in dutasterid). Ta zmanjšujejo povečano prostato, lajšajo težave pri mokrenju ter zmanjšajo nevarnost za nenadno zaporo seča in potrebo po operaciji. Njihov učinek se izrazi kasneje, po 6–12 mesecih. Zdravljenje **stresne urinske inkontinence** z zdravili nima večjega pomena.

Samozdravljenje

Pri blažjih zdravstvenih težavah lahko sami pripomoremo k izboljšanju stanja z zmanjšanjem uživanja kofeina, ustrezno prilagoditvijo količine dnevno zaužite tekočine, treniranjem mišic medeničnega dna. Moški lahko pri benigno povečani prostati po predhodnem zdravniškem pregledu uporablja

zdravilo rastlinskega izvora iz plodu **palmeta (žagastoliste palme)**. Na voljo so nekateri prehranski dodatki, ki vsebujejo koprivo, oljno repico ali kombinacije, za katere pa ni dokazov o učinkovitosti. Na osnovi ljudskega izročila pri težavah z mokrenjem uporabljamo tudi **bučna semena, zel drobnocvetnega vrbovca in koprivne korenine**.

Medicinski pripomočki pri urinski inkontinenci

Ti zaščitijo perilo po iztekanju urina ter pred neprijetnimi vonjavami in vlago. So v obliki hlačnih predlog oziroma vložkov in hlačnih plen. Na voljo so za oba spola. Lahko se kupijo. Zdravnik jih ob izpolnjevanju zahtevanih pogojev lahko predpiše tudi na naročilnico.

Izdelki za nego kože pri urinski inkontinenci

Uporabljamo čistilna sredstva z ustrezno vrednostjo pH, brez pretiranih dišav in barvil. Lahko se uporabljajo vlažilni robčki, čistilne kreme in pene, ki jih ni treba izpirati. Poleg čiščenja je namen teh izdelkov tudi, da kožo nahranijo in negujejo. Za zaščito kože pred škodljivimi vplivi izločkov in vlage pod mokrimi plenami lahko uporabimo karitejevo mazilo ali hladilno mazilo.

Mag. Nina Pisk, mag. farm., spec.

Gorenjske lekarnice, Gosposvetna ulica 12, Kranj

www.gorenjske-lekarnice.si, info@gorenjske-lekarnice.si

Lekarniške enote: Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.

Onkološki inštitut Ljubljana je izdal zbiranko. / Foto: Tina Dokl

FAJDIGOVA AMBULANTA

Brezplačna zdravniška oskrba

Fajdigovi ambulanti v Kranju in na Jesenicah sta namenjeni vsem tistim, ki so se iz različnih razlogov znašli v socialni stiski, ne ustvarjajo prihodkov in nimajo veljavne kartice zdravstvenega zavarovanja. V Fajdigovi ambulanti jim nudijo brezplačno pomoč pri vsakem znaku bolezni.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ideja o brezplačni ambulanti za osebe brez urejenega zdravstvenega zavarovanja na Gorenjskem sega v leto 2016, ko je Tomaž Krišelj skupaj s pokojnim zdravnikom Petrom Štularjem postavljali temelje ambulante. Marca leta 2017 je bila Fajdigova ambulanta odprta. Ustanovljeno je bilo tudi Društvo Fajdigova ambulanta, v okviru katerega ambulanta deluje, predsednik društva pa je že drugi mandat Tomaž Krišelj.

Komu je namenjena

»Zdravje je neprecenljivo, kljub temu pa se danes vse več ljudi znajde v položaju, ko ne zmore več plačati stroškov osnovnega zdravstvenega zavarovanja in s tem normalne zdravniške oskrbe. Fajdigova ambulanta je namenjena

Tomaž Krišelj / Foto: Gorazd Kavčič

prav njim, torej tistim, ki so se iz različnih razlogov znašli v socialni stiski, ne ustvarjajo prihodkov in nimajo veljavne kartice zdravstvenega zavarovanja. Takšni pacienti lahko obiščejo zdravnika le v nujnih primerih, v Fajdigovi pa jim nudimo brezplačno pomoč pri vsakem znaku bolezni,« je povedal Krišelj in pojasnil, da sicer ambulanti

nimata stalnega vira financiranja. »Prostore imamo v brezplačnem najemu, osebje dela pro bono (brez plačila). Potrebna sredstva in opremo dobimo z donacijami posameznikov. Te so seveda vedno zaželeni in se zanje priporočamo.« Kot je še dejal Krišelj, zelo dobro sodelujejo tudi z Osnovnim zdravstvom Gorenjske, ZD Kranj

in Jesenice ter Gorenjskimi lekarnami.

Požrtvovalno osebje

V Kranju Fajdigova ambulanta deluje nasproti nujne medicinske pomoči ZD Kranj na Gosposvetski ulici 9 vsak torek med 17. in 19. uro. V kranjski ambulanti pro bono delata zdravnici Ana Teran in Anda Perdan, medicinske sestre Helena Sitar, Marina Kejžar, Stanka Verbič ter Branka Kozina in pa diplomirani zdravstvenik Dejan Doberšek, ki je tudi prejemnik plakete Državnega sveta RS ob mednarodnem dnevu prostovoljstva.

Na Jesenicah Fajdigova ambulanta deluje v ZD Jesenice vsak torek med 18. in 19. uro, tam pro bono delata prim. Marija Mulej in medicinska sestra Mojca Stojan. Za obe ambulanti so dosegljivi tudi na številki 031 518 372 in na e-naslovu info@fajdigova.si.

Nekaterim je nerodno

Kot je povedala zdravnica Anda Perdan, obisk ambulante sicer ni velik. »Vzrok je verjetno dobro urejena sociala. Nekaterim pa je celo nerodno priti. Na primer,

V Fajdigovih ambulantah zbirajo tudi zdravila, sanitetni material, različne pripomočke. Zdravila morajo biti originalno zapakirana, z veljavnim rokom uporabe. Tudi drug material mora biti lepo ohranjen.

propade s. p. in preden se vse uredi, je človek nekaj časa brez zavarovanja. Če v tem času zbolijo, lahko pride v Fajdigovo ambulanto. V ambulanti smo obravnavali tudi repatriirane osebe iz

Venezuele. Nekateri od njih so k nam hodili nekaj mesecev.«

Glavnino njihovega dela že nekaj časa predstavlja zbiranje zdravil, sanitetnega materiala in drugih pripomočkov. »Nekaj razdelimo doma. Velik del zbranih zdravil in drugega materiala pošiljamo v Ukrajino. Občasno damo zdravila za Albanijo, Etiopijo in Ruando. Prek Slovenske karitas so se pošiljala tudi v Venezuelo. To žal ni več možno.« Pomembno pa je, da vedo, da vsa zdravila pridejo do ljudi, ki jih potrebujejo. »Zdravilo, ki bi šlo pri nas na odpad, nekomu, ki si ga ne more kupiti ali ga sploh ni na trgu, omogoči kvalitetnejše življenje ali mu celo reši življenje. Letos sta nas za zdravila zaprosili tudi dve skupini študentov medicine, ki gredo prihodnje leto za tri mesece delat v Afriko.«

Avtoimunske bolezni – upanje iz črevesja?

Pri avtoimunskih boleznih imunski sistem napada naše lastne organe. Do tega pride zaradi prepustnosti črevesne stene. Tako začnejo vdirati v kri tudi beljakovine. Imunski sistem jih zazna kot tujke in si jih zapomni. Žal pa so nekatere beljakovine v naših organih zelo podobne beljakovinom, ki jih pojemo. Če celice imunskega sistema zaznajo, da so v naših organih beljakovine, ki so si jih zapomnile kot tujke, napadejo ta organ. Tako nastanejo bolezni, kot so Crohnova bolezen, ulcerozni kolitis, revmatoidni artritis, multipla skleroza, diabetes tipa I in desetine drugih. Medicina lajša nastale težave z zdravili, ki slabijo delovanje imunskega sistema, s čimer pa se zmanjša odpornost proti okužbam.

Nevrolog dr. David Perlmutter v svoji uspešnici Zdravi možgani razkriva, da je imunski sistem mogoče naravnati, da začne spet delovati pravilno. To moč imajo dobre črevesne bakterije, ki »izobražujejo« celice imunskega sistema in »vodijo« njihovo ravnanje. Če poskrbimo, da bo v črevesju dovolj koristnih bakterij, pozdravimo prepustnost črevesja in obenem ponastavimo delovanje imunskega sistema.

Primer Carlosa z multiplo sklerozo

Ko je Carlos (43) prišel v ordinacijo dr. Perlmutterja, je komaj hodil s pomočjo palice. Dr. Perlmutter mu je svetoval, naj s klistirjem vnaša probiotične bakterije neposredno v

izpraznjeno črevo. Leže na boku naj vanj vstavi 350 mililitrov mlačne filtrirane vode, ki ji pred tem primeša od tri do šest kapsul probiotičnih bakterij, predvsem tipa Bifidus. To naj zadrži v črevesju vsaj pol ure. Carlos je to počel trikrat tedensko in že po dveh tednih je lahko hodil brez palice.

Dr. Perlmutter mu je nato svetoval še terapijo FMT (Fecal Microbiota Transplantation), pri kateri pacientu v specializiranih institucijah presadijo v črevo bakterije iz črevesa zdravega človeka. Carlos je opravil deset takih terapij in že od druge je čutil, da vse lažje hodi. Po opravljeni terapiji je hodil tako dobro, da je bilo težko opaziti, da je bilo prej z njim kaj narobe, ugotavlja dr. Perlmutter.

Leta 2022 je izšel znanstveni članek, v katerem je skupina kitajskih strokovnjakov pod vodstvom dr. L. Zenga povzela rezultate 13 znanstvenih študij o učinkih metode FMT pri avtoimunskih boleznih. Študije so pokazale izboljšanje stanja pri preučevanih avtoimunskih boleznih: sladkorni bolezen tipa I, sistemski sklerozni, ulceroznem kolitisu, Crohnovi boleznih, pediatričnem kolitisu in psoriaznem artritisu. Od klinik, ki izvajajo FMT, sta Sloveniji razmeroma blizu klinika na Reki (Hrvaška) in v Bratislavi; slednja ima s tem več izkušenj.

Dr. Iztok Ostan

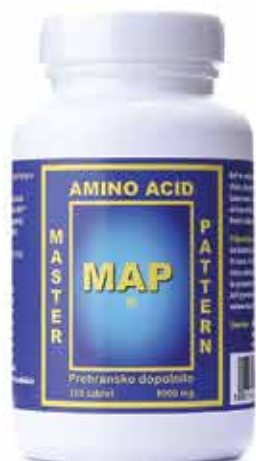
Pomaga lahko že izboljšana prehrana

Pri avtoimunskih boleznih je celoten organizem izčrpan, vključno z izločali, kar pomeni, da je v telesu nakopičenih veliko toksičnih odpadkov. Zato je v mojem protokolu prehranske prve pomoči na začetku predvidena faza splošne okrepitve z aminokisljinami OKA: od dva do tri tedne dopolnjevanja prehrane s po pet do osem tablet OKA. To klinično preverjeno zelo hitro okrepi jetra in ledvice ter pomaga pri avtoimun-

skih boleznih črevesja in pri multipli sklerozni. V drugi fazi dodamo v prehrano še kak učinkovit probiotik. Pri uživanju dobrih bakterij se jih sicer nekaj izgubi na poti skozi kisli želodec. A njihovo pitje je mnogo enostavnejše kot rektalno vnašanje. Po naših izkušnjah jih je treba užiti vsaj toliko, da blato izgubi neprijeten vonj. Z bio probiotikom EM to dosežemo že v nekaj dneh. Tako stanje bi morali imeti vsi, ne le kronični bolniki, saj smrad na stranišču napoveduje resne zdravstvene težave.

Učinek probiotikov lahko še povečamo, če v prehrano vključimo tudi prebiotike – vlaknine, ki so hrana za koristne črevesne bakterije. Raziskave so pokazale, da že zgolj uživanje prebiotikov blagodejno vpliva na avtoimunske bolezni, kot sta revmatoidni artritis in ulcerozni kolitis.

Prispevek je le informativnega značaja. Po tekstu dr. Iztoka Ostana za objavo pripravil Institut.O.

Optimalna kombinacija aminokisljin, ki zagotavlja 99 % izkoristek. Ne ustvarja dušičnih odpadkov. Popolno za vse vrste športa. Primerno za vse, tudi vegetarijance in vegane.

BIO napitek vrhunske kakovosti. Izdelan po tehnologiji EM. Do 10 milijard mikroorganizmov na 100 ml. Kombinacija 8 mlečnokislinskih bakterij in izvlečkov 19 zelišč.

INSTITUT. O

Naročila in seznam prodajnih mest:

w: www.institut-o.com

m: info@institut-o.com

t: 040 277 857

Liffe ostaja praznik ljubiteljev filma

Številni žanrsko zelo različni filmi z vsega sveta so na letošnji Liffe privabili več kot 37 tisoč obiskovalcev. Vodomec madžarskemu filmu Tri tisoč oštevilčenih opek.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – V nedeljo so potekale zadnje projekcije v okviru letošnjega 34. Liffa, dan poprej pa so objavili in podelili festivalske nagrade. Letošnjega vodomca, osrednjo Telekomovo nagrado režiserju najboljšega filma iz sklopa Perspektive, je mednarodna žirija (Iza Strehar, Agron Domi, Luis Fulvio Baglivi) dodelila filmu Tri tisoč oštevilčenih opek madžarskega režiserja Ádáma Császija. V obrazložitvi pa je zapisala, da nagrada poklanja črni komediji z razgibano filmsko pripovedjo in izvirnim scenarijem, ki bo v izzvid gledalcem z različnimi predsodki.

Nagrado za najboljši kratki film je žirija (Petja Labović, Jelena Maksimović, Milan Šimánek) podelila filmu Dežela gora režiserke Olge Kosanović, posebno omembo pa si je prislužil film Ostuden v režiji Yanna Gonzalesa. Nagrado fipresci, ki jo podeljuje mednarodna žirija svetovnega združenja filmskih kritikov in novinarjev (Michela Manente, Mihai Fulger, Živa Emeršič) je prejel film Lola režiserja Andrewa Leggeja.

Nagrado mladinske žirije kinotrip je žirija mladih ljubiteljev filma (Tjaša Hafner, Izak Kabir Khan, Anej Košorok, Lara Matos, Anaïs Vrtunski) podelila filmu Sladki vzhod, ki ga je režiral

Sean Price Williams. Nagrada žirije Art kino mreže Slovenije (Kaja Čop, Gregor Janežič, Luka Vidic) je šla filmu Štirje mali odrasli režiserke Selme Vilhunen. Tu je še nagrada občinstva zmaj. Med 26 filmi je občinstvo z najboljšimi ocenami za svojega favorita izbralo film Poljubi prihodnost – U2 v Sarajevu režiserja Nenada Čičina Šaina. Skupna ocena filma je skoraj popolna, saj je v ocenjevanju od ena do pet film prejel povprečno oceno 4,93.

Letošnji Liffe je zabeležil več kot 37.000 obiskovalcev, od tega si je štiri odstotke ljudi filme ogledalo na daljavo. Največ zanimanja je bilo za filme Varuhi formule, Nesrečna bitja, Srečno naključje, Daaaaali!, Interesno območje, Okus strasti, Popolni dnevi, Rdeče nebo, Priscilla in Vsi mi tujci. Prikazani so bili na 296 projekcijah, od tega skupaj 42 v Mariboru, Celju in Novem mestu. Festival je obiskalo tudi štirideset gostov, filmskih ustvarjalcev in članov žirij iz več kot dvajsetih različnih držav, na sporedu je bilo 38 pogovorov s filmskimi ustvarjalci. Glede na dober obisk in zanimanje je tudi letos izjemno raznoliko filmsko ponudbo – velja dodati, da je bilo kar nekaj filmskih projekcij razprodanih – bi lahko rekli, da je bil skupni zmagovalac festivala pravzaprav festival sam.

Film Tri tisoč oštevilčenih opek je najbolj prepričal žirijo.

/ Foto: arhiv Liffa

Film Spomenik vojni

Škofja Loka – Združenje umetnikov Škofja Loka in Loški muzej vabita na predvajanje eksperimentalnega filma War Memorial (Spomenik vojni) britanskega umetnika Steva Hawleyja, ki bo v sredo, 22. novembra, ob 18. uri v Zvezjski dnevni sobi na Loškem gradu. Po projekciji se bo z avtorjem pogovarjal kustos Loškega muzeja Boštjan Soklič.

Pomembne glave na denarju

V Galeriji Prešernove hiše v Kranju je na ogled razstava Portreti na denarju. Zbiralci iz Numizmatičnega društva Slovenije predstavljajo umetnost upodabljanja pomembnih osebnosti od antike do današnjega časa na kovancih, bankovcih, medaljah ...

IGOR KAVČIČ

Kranj – V Gorenjskem muzeju zadnjih nekaj let v jesenskem času že tradicionalno gostijo razstavo, ki jo pripravijo v Numizmatičnem društvu Slovenije. Po tem, ko je bil lani v prvem planu evro in vseh podobah in različicah, so letos v društvu za temo razstave izbrali portrete resničnih ljudi na denarju in tudi na drugih numizmatičnih predmetih. Prav na kovancih in medaljah (ter kasneje tudi na bankovcih) je tako imenovana mala plastika portretov zgodovinsko pomembnih ljudi doživela velik razcvet, njihovo lepoto pa lahko občudujemo še dandanes.

Kot poudarjajo v društvu, so s tokratno razstavo želeli zajeti tudi čim več resničnih zgodovinskih osebnosti in jih prikazati v obdobju, v katerem so živeli. Ker so portreti na kovancih in medaljah praviloma vtisnjeni na prednji strani, se na razstavi posvečajo predvsem tej strani kovanca. Tako je na ogled kar okrog 220 različnih novcev, bankovcev, spominskih medalj in podobno – od antike do danes. Razstavljeni kovanci nas tako najprej popeljejo v antično Grčijo in drugo so bile za podobe na denarju rezervirane za bogove, junake oziroma druga mistična bitja. Prvi portret resnične osebe na kovancu je približno iz leta 400. pr. n. št., ko je perzijski satrap (upravnik) Tissaphernes na male bronaste novce vtisnil svoj portret. Tudi Rimljani so prvi portret na kovancu z resnično in takrat še živečo osebo dobili šele z Julijem

Razstavo je pripravil predsednik Numizmatičnega društva Slovenije Urban Mate s kolegom iz društva. / Foto: Igor Kavčič

Cezarjem. Sledili so še drugi cesarji in na razstavi je tako na ogled več rimskih novcev s podatki o portretirancih.

»Poudariti sem želel predvsem, kako skrbno in v kako različnih zgodovinskih kontekstih so upodabljali pomembne ljudi v antiki, še posebno pa v renesansi ter na tolarjih v baroku,« je poudaril avtor tokratne razstave, sicer tudi predsednik Numizmatičnega društva Slovenije Urban Mate. »V sodobnem času se portreti – za nas numizmatike žal – vedno bolj modernizirajo in stilizirajo, tako na denarju dobivamo bolj ali manj stilizirane silhete, in ne klasičnih portretov.«

Razcvet v renesansi

Avtor postavitve, večina razstavljenih kosov je njegova, del pa kolegov iz društva, zgodbo nadaljuje s primerki upodobitev na kovancih bizantinskega

cesarstva in vzhodnih dežel ter nato še iz časa preselejanja ljudstev in srednjega veka, ko je upodabljanje spet po umetniški plati zastalo, da bi v renesansi kakovost upodobitev spet zacvetela. Zanimivo, da določene poglavarje in vladarje poznamo zgolj zato, ker so se ohranili kovanci z njihovo podobo in napisom, čeprav o njih zgodovina molči. Kot na razstavi sporoča avtor, je umetnost portretiranja na denarju še toliko bolj prišla do izraza po izumu velikega srebrnega denarja v Evropi – goldinarja (1486) in tolarja (od 1520 naprej), ko so vladarji kar tekmovali, kdo se bo na teh velikih kovancih pokazal v čim razkošnejši baročni opravi, v čim lepšem oklepu in s čim več kraljevskimi simboli.

V moderni dobri so na denar upodabljali predvsem vladarje in verske voditelje, v demokratičnih republikah pa njihovo vlogo pogosto

prevzemajo umetniki znanstveniki ali umrli politiki. V ZDA na primer še vedno velja prepoved upodabljanja živih predsednikov na denarju. Tako sta recimo na kovancih že Ronald Reagan in George Bush st., ki sta že pokojna, James Carter, ki je predsedoval pred njima, a je še živ, pa svojega kovanca še nima.

Na ogled so kovanci in medalje iz časa Kraljevine Jugoslavije, seveda je za obiskovalce še posebno zanimiv razvoj portretov v nekdanji Jugoslaviji, kjer smo na denarju poleg Tita imeli tudi junake dela, pa kasneje Nikolo Teslo, Slovenci pa smo, preden smo sprejeli evro, na svojih tolarjih raje upodabljali umetnike in znanstvenike.

Avtor Urban Mate pri oblikovanju portretov daje velik poudarek umetniški kakovosti, na kakšnem portretu se vidi tako rekoč vsak las; če za portretirancem stoji še zgodba, ima kovanec ali medaljon še toliko večjo vrednost. Sogovornik je recimo leta 2014 dal izdelati medaljo takrat rojenih hčera dvojčic Isabele in Sofie. Na vprašanje, kako kot numizmatik gleda na pobude o koncu gotovinskega poslovanja, pa je v duhovitem tonu dodal, da se za gotovinski denar ne bodo borili samo mafijci, ampak tudi numizmatiki. »Denar je tudi kultura in prav je, da se ob tem, da že toliko časa kroži med ljudmi, kot tak tudi ohrani. Dvomim, da bo kriptodenar preživel dva tisoč let, kot so jih preživeli rimski kovanci, ki jih lahko vidite na tej razstavi.« V Galeriji Prešernove hiše na ogled do 28. novembra.

Portreti ljudi na denarju s posebnimi zgodbami so vedno zanimivi. / Foto: Igor Kavčič

Tam, kjer želijo biti

Pred začetkom sezone v Ruki se je novinarjem predstavila slovenska moška skakalna reprezentanca, v kateri so kar štirje Gorenjci. Na Finsko bodo odpotovali Anže Lanišek, Domen in Peter Prevc ter Žiga Jelar.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Pred tekmo v Ruki, ki bo ta konec tedna odprla letošnjo sezono svetovnega pokala v smučarskih skokih za moške, se je v četrtek predstavila slovenska reprezentanca.

Nova pravila mednarodne smučarske zveze določajo, da lahko na tekmah nastopa le pet skakalcev iz posamezne države, ob uspešnih nastopih na celinskem pokalu pa šest, kar pa Sloveniji ni uspelo. Selektor Robert Hrgota je tako v peterico, ki bo odpotovala na Finsko, poleg Timija Zajca uvrstil štiri Gorenjce: Anžeta Laniška, Domna in Petra Prevca ter Žiga Jelara. »Letos je kvota manjša, kar je težje, saj moraš dati več tekmovalcev na stran. Verja-

»Veselim se, da se sezona, ki je sicer krajša, a zato nič lažja, začne. Imamo tri vrhunce,« pred začetkom sezone ocenjuje selektor Robert Hrgota.

mem pa, da bo že v naslednji periodi na voljo šesta kvota za Slovenijo,« je povedal Hrgota, ki je sicer oddal, da

Smučarske skakalce prihodnji konec tedna čaka prva preizkušnja v Ruki. / Foto: Gorazd Kavčič

poletni dosežki skakalcev niso bili najboljši.

Kljub temu ocenjuje, da so zdaj tam, kjer si želijo biti. »Veselim se, da se sezona, ki je sicer krajša, a zato nič lažja, začne. Imamo tri vrhunce. Na novoletni turneji si vedno želimo čim višje, na svetovnem prvenstvu v poletih spadamo v ožji krog favoritov, česar se zavedamo in se veselimo izziva, za zaključek v Planici pa vsako leto letvico postavimo visoko,« je povedal.

Naš najboljši skakalec minule zime Anže Lanišek

pravi, da bo vsaka tekma vrhunec zase. »Trebalo bo biti na visokem nivoju celo sezono. Veliko sem moral narediti sam pri sebi, da sem se postavil sem, kjer sem zdaj.«

Najizkušenejši med peterico, Peter Prevc, je s trenutno formo zadovoljen. »Vedno bi bilo lahko še kaj bolje. Smo, kjer smo – in s tem se vsak dan soočam. Trenutno pa sem kar zelo zadovoljen z nivojem skakanja, kjer sem,« je povedal na predstavitvi novinarjem.

Domen Prevc, ki je v Ruki že zmagal, meni, da se na

stare lovorike ne gre zanašati. »Letos gremo s svežo glavo, z napotki s treningov. Zdi se mi, da sem zdaj prišel do pravih skokov, in to rdečo nit bo treba držati do tekm, da se nam bo tam izšlo, kot želimo,« je povedal mlajši od obeh bratov Prevc.

Jelar pa je po lanskim zdravstvenih težavah zadovoljen, da je zdrav. »Ni bilo težav poleti, priprave so potekale super. Upam, da bom na tekmah užival in se nasmejan vračal s tekem. Najbolj se zdaj veselim začetka sezone.«

Za konec slavje ekipe Triglava

VILMA STANOVNIK

Kranj – Zaradi tekem reprezentance srečanj v Prvi ligi Telemach ta konec tedna ni bilo.

V zadnjem jesenskem krogu tekmovanja v 2. SNL je ekipa Triglava v soboto gostila moštvo Beltinci Klima Tratnjek. Gostje so bili v prvem delu tekme boljši in so na odmor odšli z vodstvom z 0 : 1. V nadaljevanju je v 63. minuti po podaji Marka Čeha zadel Kristian Dakić, v 85. minuti pa je za Kranjčane z bele točke zadel Veron Šalja in postavil končni izid 2 : 1. Po jesenskem delu na lestvici z 39 točkami vodi Nafta 1903, Triglav pa ima 31 točk in je na petem mestu. Prvenstvo se bo z 19. krogom nadaljevalo 3.

marca prihodnje leto, že danes pa bo Triglav v četrtini Pokala Pivovarne Union gostoval v Zavrčju. V pokalnem tekmovanju bo Kalcer Radomlje jutri gostoval pri Fužinarju Ravne, Domžale pa pri Gorici. Ekipa Eltrona Šenčur bo v četrtek ob 16. uri gostila Muro, SIJ Acroni Jesenice pa v soboto gostuje pri Rudarju Trbovlje.

Tudi v 3. SNL – zahod so moštva odigrala zadnji jesenski krog. Ekipa Škofje Loke je v gosteh premagala Brda z 1 : 2, v Žireh je Eltron Šenčur premagal domačo ekipo Eksist Žiri z 0 : 2, na Jesenicah je Roltek Dob premagal Jesenice z 0 : 4, Šobec Lesce pa je na Vrhniki igral 0 : 0. Po jesenskem delu tekmovanja na lestvici vodi Roltek Dob s 36 točkami.

Nogometaši Triglava so jesenski del prvenstva zaključili z zmago na domači zelenici. / Foto: Gorazd Kavčič

Kranjčani najboljši med ekipami

Na letošnjem mednarodnem kegljaškem turnirju slepih in slabovidnih v Kranju je v ekipni konkurenci zmagala prva ekipa Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih (MDSS) Kranj je minuli konec tedna izpeljalo že 17. Mednarodni kegljaški turnir in 11. Memorial Borisa Žukeviča. Na kegljišču Kegljarskega kluba Triglav Kranj se je v steznem kegljanju (štirikrat trideset metov na polno) v dveh dneh pomerilo okoli šestdeset tekmovalcev in enajst ekip iz Slovenije, Hrvaške, Srbije, Bosne in Hercegovine ter Slovaške.

»Lahko se pohvalimo, da gre še vedno za enega najmočnejših turnirjev v regiji,« je poudaril predsednik društva Emil Muri. Nastopili so tudi kranjski slepi in slabovidni kegljači Slavko Muhič, Jože Lampe (tudi vodja turnirja) in Marjan Žalar, člani slovenske reprezentance, ki je letos v romunskem mestu Târgu Mures

Letošnjega turnirja se je udeležilo šestdeset slepih in slabovidnih kegljačev. / Foto: Gorazd Kavčič

postala evropski ekipni prvak v steznem kegljanju slepih in slabovidnih.

Pri moških je v kategoriji B1 zmagal Mitja Osolnik iz Ljubljane (575 kegljev), od Kranjčanov je bil najboljši na 3. mestu Slavko Muhič (512). V kategoriji B2 je slavil Ivica Ferenčič iz Karlovca

(702), Jože Lampe (683) je bil tretji, v kategoriji B3 je zmagal Marijan Črneli iz Karlovca (752), Marjan Žalar (742) je bil drugi. V kategoriji B4 je slavil Dragan Vučen iz Beograda (735), tretji je bil Kranjčan Jože Jošt (494). Pri ženskah je v kategoriji B1 zmagala Karmen

Vogrič iz Nove Gorice (465), v kategoriji B2 Nermina Mehulić iz Zagreba (673) in v B3 Jelka Orban iz Murske Sobote (667). V ekipnem delu je zmagala prva ekipa Kranja (Muhič, Lampe, Žalar) s 1937 podrtimi keglji. Na memorialu je zmagala Nermina Mehulić (707).

Z zmagama iz Kopra

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minuli konec tedna je v Kopru potekal drugi letošnji turnir v ligi AWL (Alpe Waterpolo League).

Prvi dan so za presenečenje poskrbeli Tržačani, ki so premagali prvo ekipo Ljubljane Slovana, za edini slovenski zmagi pa sta poskrbela Triglav, ki je z 12 : 9 premagali dunajsko ekipo Ströck Wien, in Calcit Water Polo, ki je bil s 13 : 11

boljši od Ljubljane Slovana II. Kamničani so še pred tem z 8 : 22 izgubili v Opatiji, Kranjčani pa so bili nato v nedeljo s 17 : 6 boljši še od Grafista Koper.

Po dveh turnirjih so v vodstvu Mladost, Triglav in Opatija, ki so edini še brez poraza in imajo po 12 točk. Z enim porazom in 9 točkami sledi Ljubljana Slovan, Kamničani pa imajo tri točke. Naslednji turnir bo 2. in 3. decembra v Kranju.

Reprezentanca bo igrala na Hrvaškem

Kranj – Vaterpolsko evropsko prvenstvo bo namesto v Netanyi v Izraelu potekalo na Hrvaškem (med 4. in 16. januarjem) in Nizozemskem (med 5. in 13. januarjem). To je prejšnji teden potrdilo tudi vodstvo Evropske zveze vodnih športov. Slovenska reprezentanca bo tako igrala v Zagrebu ali Dubrovniku. Tudi zadnje evropsko prvenstvo je bilo septembra lani na Hrvaškem, ko je v Splitu prvič po dolgih letih igrala tudi slovenska reprezentanca, ki bo med najboljšimi evropskimi reprezentancami nastopila tudi letos. Slovenija bo igrala v skupini C proti Slovaški, Nizozemski in Romuniji. Evropski prvak se bo neposredno uvrstil na olimpijske igre v Parizu, hkrati pa bo tudi kvalifikacijsko sito za tiste reprezentance, ki si še niso zagotovile nastopa na svetovnem prvenstvu, ki bo februarja prihodnje leto v Dohi.

PLANINSKI IZLET: TURNI (1432 M N. M.)—LICJANOVEC (1733 M N. M.)—MALI GRINTOVEC (1813 M N. M.)—BAŠELJSKI VRH (1744 M N. M.)

S severne strani na znani greben

Slej ko prej se v hribih naveličaš gneče in številnih ljudi. Takrat začneš iskati manj znane, neobljudene, neoznačene poti in brezpotja. Nujna je dobra orientacija, sposobnost opazovanja in videnja poti, tudi tam, kjer je ni.

JELENA JUSTIN

Naša današnja tura bo v spodnjem delu potekala po markirani poti, ki pelje na Kozji vrh, nato se bomo odcepili na neoznačeno pot, obiskali Turne in Licjanovec ter dosegli najvišjo točko dneva, Mali Grintovec, 1813 m n. m. Zapeljemo se proti Jezerskemu, kjer za gostiščem Kanonir zavijemo levo, v smeri Podstoržiča. Peljemo se slab kilometer, ko se levo odcepi strma cesta in kjer se začne markirana pot na Kozji vrh. Predlagam, da ob cesti na primernem mestu parkiramo. Vzpon začnemo po precej strmi cesti, ki nas po približno 20 minutah pripelje do pašnikov, kjer zavijemo desno na kolovoz, ki nas pripelje v gozd. Na razpotjih sledimo markacijam

za Kozji vrh. Kolovoz se spremeni v planinsko pot, ki se začne strmo dvigovati. Prečimo tudi več grap, od katerih je ena posebej neprijetna. Previdno. Ko se bližamo pečinam Kozjega vrha, se strmo v okljukih povzpne na manjše gozdno sedlo med Kozjim vrhom na levi in Turni na desni strani. Od tukaj naprej pa do vrha Malega Grintovca bomo hodili v svetu brez markacij. Na sedlu zavijemo desno, kmalu zagledamo manjšega možica in stezico. Bodimo pozorni tudi na dele stare žičnate ograje, ki je na tleh. Stezica vodi ob Turnih in na razcepu zavijemo desno na stezico, ki pelje do vrha Turnov. Vrnemo se nazaj na prečno stezico in dosežemo manjše sedlo, kjer bomo morda opazili mejni kamen med Koroško

in Kranjsko. Nadaljujemo po levem, novejšem kolovozu. Na točki, kjer se kolovoz še bolj spušča, zavijemo desno na stezico, ki sledi grebenu. Možic stoji ob drevesu. Steza je lepo vidna in lepo sledljiva. Sledimo ji do mesta, kjer začne zavijati na levo stran grebena, tam gremo mi direktno po grebenu navzgor. Če zgrešimo mesto, bomo videli, da se stezica na levi hitro izgubi. Strmo se vzpenjamo in kar naenkrat se spet pojavi stezica. Vzpnemo se po rahlo izpostavljenem skoku. Nato sledi pas ruševja, ki nas pripelje do razgledišča, s katerega se odpre nedrje Kočne. Pred nami je dobro viden del poti, ki nas še čaka. Pot je izsekana, ponekod malce izpostavljena, pripelje nas do gozda in nato do visokih trav. Tukaj se steza hitro izgubi.

Kočna v vsej svoji mogočnosti z razgledišča

Zavijemo levo navzgor in nadaljujemo po strmem travnatem pobočju. Na turo nikar po dežju, ker je velika nevarnost zdrsa! Višje ponovno dosežemo stezico, ki ji sledimo v desno. Sledi pas ruševja, prečenje dveh grap, nato pa malce daljši pas ruševja, ki

pa pri prehodu ne povzročata težav. Vzpon skozi ruševje je dokaj strm, in ko dosežemo vrh z možicem, smo na Licjanovcu, ki je izjemno razgleden. Pogled znanega grebena od Srednjega vrha, Malega Grintovca do Storžiča pokaže povsem drugo sliko.

Z Licjanovca sledimo stezici proti jugu. Rahel spust nas pripelje na pobočje Malega Grintovca. Vzpon poteka skozi pas ruševja in ponekod precej po robu, kjer je potrebna še posebna pazljivost, da nas veje ne sklatijo, ker bi nam vzele ravnotežje. Dosežemo vrh Malega Grintovca. Storžič imamo na doseg roke, pred nami in pod nami je Bašeljski vrh. Sestopimo na Mačensko sedlo po markirani poti, kjer se desno odcepi steza do vrha Bašeljskega vrha, s katerega sestopimo na Bašeljsko

sedlo. S sedla zavijemo desno navzdol v smeri Jekarice. Strm sestop po kamniti poti v zgornjem delu nas pripelje v gozd, kjer se pot strmo spušča. Dosežemo Praprotnikovo kočjo, nato pa nas čaka še strm spust skozi gozd, kjer je na naši desni strani potok Reka. Ko dosežemo cesto, nas do našega jeklenega konjička čaka še približno šest kilometrov ceste, edino če si turo zamislimo logistično olajšano z dvema avtomobiloma. Če vam neoznačene poti niso blizu oz. če imate slabo orientacijo, se opisane poti ne lotevajte! In nikar se je ne lotevajte pozimi oz. v snegu!

Nadmorska višina: 1813 m
Višinska razlika: 1500 m
Trajanje: 8–9 ur
Zahtevnost: ★★★★★
(orientacija)

Vrh Licjanovca označuje možic.

Storžič z Malega Grintovca / Vse fotografije: Jelena Justin

Kolesarska avantura Balkan 2023, 4. del

GLASOVA KOLESARJENJA

SLAVKO ZUPANC

Zbudili smo se v lep sončen dan. Po zajtrku v hotelu smo se pripravili na četrto etapo od Dimitrovgrada do Sofije. Prvi del naše poti nas je po evropski kolesarski poti EuroVelo 13 vodil čez srbsko-bolgarsko mejo in naprej proti mestu Dragoman. Do meje z Bolgarijo je bilo pet kilometrov. Na bolgarski strani smo počakali, da smo vsi prečkali mejo, in nato nadaljevali pot.

Takoj po prehodu meje smo prišli na avtocesto, ki pelje proti Sofiji. Pri obmejnih policistih smo se pozanimali, kje je pot za kolesarje. Rekli so nam, da ni druge možnosti, kot da nadaljujemo po avtocesti. Tudi prometnih znakov, ki bi to prepovedovali, ni bilo, tako da smo kolesarjenje po Bolgariji začeli kar po avtocesti,

ki je v tem delu speljana po ozki dolini, kjer je prostor le za avtocesto, železnico in potok. Vozili smo po odstavnem pasu, v delih, kjer ga ni bilo, pa po voznem pasu. Avtocesto smo po sedmih kilometrih zapustili na prvem možnem odcepu, a že po dobrem kilometru nam je

V Bolgariji po prehodu čez mejo / Foto: Slavko Zupanc

bilo žal, kajti prišli smo na pot, tlakovano s kockami.

Kolesarjenje po kockah je bilo, čeprav nas je treslo, svojevrstno doživetje. Pot je speljana tik ob avtocesti po trasi stare rimske vojaške ceste Via Militaris, ki je čez Balkan povezovala Evropo in Malo Azijo. Via Militaris

je vodila skozi kraje Niš, Dimitrovgrad, Sofija in naprej do Carigrada, ki se je v rimskih časih imenoval Konstantinopol. Kocke seveda niso bile iz rimskih časov, a pretresle so nas kar dobro. Po osmih kilometrih kolesarjenja po kockah smo prispeli do mesta Dragoman. Nastanek in razvoj mesta je povezan z rimskim cesarjem Trajanom in vojaško cesto Via Militaris. Legenda pravi, da ime mesta izvira iz besede dragoman, kot se je v času Osmanskega cesarstva imenoval uradni prevajalec in tolmač.

V Dragomanu se pot EuroVelo 13 obrne proti jugu in se nadaljuje ob meji s Srbijo, naša pot pa je vodila naprej ob avtocesti proti Sofiji. Spet smo bili na kockah, ki pa so se po sedmih kilometrih nehale in nadaljevali smo po lokalni asfaltni cesti

Pot po trasi rimske ceste Via Militaris / Foto: Slavko Zupanc

skozi mesto Slivnica in naprej ob avtocesti. Po nekaj kilometrih se je lokalna cesta ob avtocesti končala, naša načrtovana pot pa je tu zavila stran od avtoceste proti kraju Hrabarsko čez hribovito pokrajino, delno po kolovozih, večinoma pa po lokalnih asfaltnih cestah. Glede na slabo izkušnjo z druge

etape, ko smo kolesarili po blatu in ilovici, nihče ni bil prav navdušen nad to potjo. S pomočjo navigacijskih naprav smo našli novo možnost. Prečkali smo avtocesto in nadaljevali po asfaltnih lokalnih cestah skozi kraje Petarč in Kostinbrod, nato pa po bolj prometni glavni cesti do cilja v Sofiji.

Drevesnica z dolgo tradicijo

Pri Zakotniku v Dorfarjah so živinorejsko-poljedelsko kmetijo povsem preusmerili v sadjarstvo. Medtem ko ima drevesničarstvo že dolgo, skoraj stoletno tradicijo, zadnjih dvajset let pridelujejo tudi sadje in jagode. »Največji problem so vse pogostejše vremenske nevšečnosti,« ugotavlja gospodarica Maja.

CVETO ZAPLOTNIK

Dorfarje – Na kmetiji Zakotnik, po domače se reče pr' Jeku, ima drevesničarstvo že dolgo tradicijo. Čez štiri leta bo minilo sto let, odkar so se na kmetiji začeli ukvarjati z vzgojo sadik sadnega drevja. Tudi sedanja gospodarica, Maja Zakotnik, ki je kot mlada prevzemnica pred desetimi leti prevzela kmetijo od svojih staršev – mame Danice in očeta Jožeta –, nadaljuje tradicijo drevesničarstva in jo bo nadaljevala še naprej.

Pri Zakotniku je bila nekdaj živinorejsko-poljedelska kmetija, na kateri so se ukvarjali s prirajo mleka in v najboljših časih redili sedemnajst goved. Pred dvajsetimi leti so kmetijo začeli postopoma preusmerjati v sadjarstvo. Najprej so uredili pol hektarja intenzivnega nasada jablan in pred desetimi leti še pol hektarja, letos je tudi že enaindvajseto leto, odkar na kmetiji pridelujejo tudi jagode. Število goved so postopno zmanjševali in pred osmimi leti so dali iz hleva še zadnja.

Letos sadja skorajda ni bilo

»Letos je bila zelo slaba sadna letina. Pridelali smo le tri odstotke običajne količine jabolk, okrog sto kilogramov, tako da jih bo dovolj le za domače potrebe,« pravi Maja in dodaja, da je bila slaba letina predvsem posledica lanske suše. Toča jim je letos prizanesla, sicer pa imajo polovico nasada že zaščitene s protitočnimi mrežami. »Od leta 2015 sta bili le dve dobri letini, letos je bilo podobno kot pred šestimi leti, ko tudi skorajda ni bilo pridelka, sicer se pa škodni dogodki kar vrstijo leto za letom – toča, pozeba, suša ...«

Maja Zakotnik / Foto: Cveto Zaplotnik

Jagode je lažje zaščititi pred ujmani

Jagode pridelujejo na tridesetih arih površine, letina je bila letos slaba, pridelali so le polovico običajne količine. »V času zorenja je bilo preveč dežja oziroma vlage,« pravi Maja in pojasnjuje, da so pri pridelavi jagod manjša nihanja glede pridelka, saj jih je lažje kot sadno drevje zaščititi pred nizkimi temperaturami. Pridelujejo jih pod tunelom, nasad pa še dodatno zaščitijo s kopreno.

Tako pridelava jagod kot sadja poteka po načelih integrirane pridelave, ki pa se vse bolj približuje ekološki. Večino jagod in sadja prodajo doma na kmetiji, oskrbujejo pa tudi nekaj bližnjih vrtcev in šol.

Povpraševanje po starih in odpornih sortah

Na kmetiji je prve sadike sadnega drevja vzgojil že Majin stari oče, potlej so obseg pridelave in izbor sort vedno prilagajali povpraševanju, v zadnjih letih namenjajo drevesničarstvu približno pol hektarja površine.

Podlage za vzgojo sadik kupijo doma ali v tujini, potlej jih vzgajajo sami, kar traja nekaj manj kot dve leti. V eni sezoni vzgojijo okrog sedem tisoč sadik različnih sadnih vrst, različnih sort in za različne velikosti dreves. Vzgojajo sadike jablan, hrušk, sliv, breskev, marelic, nekatarin, češenj, višenj in jagodičevja. Kot pravi Maja, je v

Na območju od Dorfarj do Škofje Loke je bilo nekdaj več drevesnic, zdaj so samo še tri – dve v Dorfarjah in ena pri Svetem Duhu.

zadnjem času veliko povpraševanja po odpornih in starih sortah, ki zahtevajo tudi manj tretiranja s fitofarmaceutskimi sredstvi. Spominja se obdobja, ko so ljudje okrog hiš zasajali le okrasno grmičevje, v zadnjih letih pa opaža, da se na vrtove spet vrača sadno drevje, vendar so vrtovi manjši, ker so tudi gradbene parcelne večinoma manjše kot

nekdanj. Travniški sadovnjaki sicer na podeželju vse bolj izginjajo, a nekateri kmetje vztrajajo in želijo stara drevesa nadomestiti z novimi, prav tako visokodebelnimi.

Sadike pregloboko, gnoj na korenine

Na kmetiji enkrat ali dvakrat na leto pripravijo delavnico, na kateri ljubiteljskim sadjarjem teoretično in praktično predstavijo, kako se pravilno posadi sadno drevje, kako se obrezuje, kako štiti pred boleznimi in škodljivci ... In kaj so najpogostejše napake pri sajenju? »Nekateri posadijo sadike pregloboko, cepljeno mesto mora biti vsaj deset centimetrov nad zemljo. Pogosta napaka je tudi to, da sveži hlevski gnoj ali mineralna gnojila dajo neposredno na korenine. Pomembno je tudi, da pri sadnji korenine sadike lepo razporedijo po sadilni jami in da sadike po sadnji zalijejo z vodo, še zlasti v primeru, če je suho,« našteva Maja in svetuje sajenje sadnega drevja v času mirovanja rasti, najbolje oktobra, novembra ali marca.

Negotovost zaradi slabih letin

Maja, ki je po izobrazbi univerzitetna diplomirana inženirka agronomije, si je vseskozi želela, da bi se lahko preživljala samo z delom na domači kmetiji, a so jo dve, tri slabe letine nekako prisilile, da si poišče dohodek še zunaj kmetijstva. Pred petimi leti se ji je ponudila priložnost in se je zaposlila v Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana. »V kmetijstvu so glavni problem vremenske nevšečnosti: v zadnjih desetih letih je bila trikrat, štirikrat pozeba, dvakrat toča, lani huda suša. Teh neprilik je vse več in skrbi me tudi za naprej,« pravi Maja in poudarja, da spremlja razpise za pridobitev državnih in evropskih finančnih podpor, vendar majhne kmetije (Zakotnikova obsega šest hektarjev zemljišč) in kmetije, ki imajo zaposlenega zunaj kmetijstva, težko pridejo do denarja.

V drevesnici in v sadovnjaku je vse leto veliko dela, tudi ročnega, največ ga je spomladi in jeseni, v času prodaje sadik. Večino dela opravijo domači – Maja in njeni starši, ob konicah jim pomagajo sorodniki in prijatelji. Sadike prodajajo doma, z njimi pa oskrbujejo tudi številne zadruge in kmetijske trgovine, predvsem v zahodni Sloveniji.

Gnojenje dovoljeno do sredine decembra

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je zaradi namočenosti tal podaljšalo dovoljenje za gnojenje s tekočimi organskimi gnojili do petnajstega decembra.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po uredbi o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov je gnojenje kmetijskih zemljišč s tekočimi organskimi gnojili prepovedano v obdobju od 15. novembra do 1. marca, kmetijski minister pa ne glede na to obdobje gnojenja zaradi nepredvidenih ali izjemnih okoliščin lahko podaljša za največ trideset dni oziroma najdlje do 15. decembra. Letos so izredni vremenski dogodki v avgustu ter obilne padavine v oktobru in novembru, ki so

po podatkih agencije za okolje bistveno presegle dolgoletno povprečje, povzročile v večjem delu Slovenije izjemno namočenost tal, kar je kmetom onemogočilo, da bi kmetijska zemljišča pognojili s tekočimi gnojili do 15. novembra, ko je začela veljati prepoved.

Obdobje gnojenja je podaljšano v vseh 18 občinah na območju upravnih enot Jesenice, Radovljica, Tržič, Kranj in Škofja Loka, prav tako pa tudi v mejnih občinah – Komenda, Kamnik, Domžale, Mengeš, Trzin, Vodice in Medvode.

Finančna pomoč poplavljenim kmetijam

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Vlada je na seji prejšnji teden izdala odlok o zagotavljanju nujne finančne pomoči za ublažitev premoženjske škode, ki so jo avgustovske poplave povzročile na kmetijskih objektih. Do pomoči bodo upravičena kmetijska gospodarstva, na katerih so poplave 4. avgusta letos na kmetijskih objektih povzročile škodo, ki presega 30 odstotkov lanskega standardnega dohodka kmetije. Pogoj je tudi ta, da je škoda, nastala na kmetiji, vpisana

v elektronsko zbirko podatkov Ajda.

Za finančno pomoč poplavljenim kmetijam bo na podlagi odloka na voljo nekaj manj kot 3,7 milijona evrov, od tega bo 2,46 milijona evrov zagotovila država iz proračuna, preostalo pa Evropska unija. Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja bo upravičnim kmetijam izdala informativne odločbe o dodelitvi pomoči najpozneje do 8. decembra, denar pa jim bo predvidoma izplačala še do konca leta.

Pogozdovanje na pogorišču Krasa

Kranj – Na goriškem in delu komenskega Krasa obnavljajo gozd, ki ga je julija lani prizadel velik požar. Na območjih, kjer je ogenj popolnoma uničil vegetacijo in je teren izpostavljen eroziji in razraščanju tujerodnih invazivnih rastlin, so doslej posadili skoraj 20 tisoč sadik gozdnega drevja in posejali 1,2 tone semena. Novo akcijo sajenja sadik gozdnega drevja načrtujejo ta konec tedna, v petek in soboto, ko naj bi prostovoljci pod strokovnim vodstvom gozdarjev Zavoda za gozdove Slovenije na 26 hektarjev površine posadili 50 tisoč sadik toploljubnih listavcev. Prostovoljci se bodo oba dneva zbrali ob 9. uri pri Pomniku miru na Cerju v občini Miren - Kostanjevica. Za sodelovanje na akciji se morajo prijaviti po spletnem obrazcu, za to imajo čas še danes, v torek, in jutri, v sredo. Organizatorji bodo poskrbeli za sadike, topel obrok in pijačo, udeleženci pa naj prinesejo s sabo orodje za sajenje. Če bo ta konec tedna slabo vreme, bo akcija sajenja prestavljena za en teden, na 1. in 2. december.

Ljubljanske mlekarnice razglasile naj hlev

Lesce – Ljubljanske mlekarnice so včeraj na srečanju dobaviteljev mleka v restavraciji Kampa Šobec razglasile hlev Simona Čretnika s Pernovega pri Žalcu za zmagovalca v izboru Naj hlev – to je hlev, ki ima najboljše pogoje za dobrobit živali. Med osmimi finalisti za laskavi naziv je bil tudi hlev Janeza Drakslarja iz Drulovke. V ljubljanskih mlekarnah želijo na tak način v ospredje postaviti primere dobre prakse in spodbuditi izboljšave, ki prispevajo k boljšemu počutju živali v hlevih.

V Zakotnikovi drevesnici ponujajo okoli sto sadik različnih vrst in sort sadnega drevja, samo sadik jablan je okrog trideset. / Foto: Cveto Zaplotnik

Ne le zimska oprema, tudi očiščena stekla

Gorenjski policisti v zimskem obdobju ne bodo pozorni samo na ustrezno zimsko premo, temveč tudi na primerno očiščenost vozil in stekel snega in ledu.

SIMON ŠUBIC

Jeprca – Od 15. novembra morajo biti vozila opremljena z zimsko opremo, zato so gorenjski policisti minule dni v sodelovanju z ob-

več preventivnih aktivnosti ozaveščanja voznikov o pomenu opremljenosti vozil z zimsko opremo, očiščenosti stekel ter vozil ter o ustrezno prižganih lučeh. V Kranjski Gori, Preddvo-

opreme. Njihovim voznikom so tokrat izrekli le opozorilo. Na Jeprci pa so pred dnevi izvedli tudi poostren nadzor, v katerem so kontrolirali ustrezno opremljenost 52 tovornih vozil in devetnajstih osebnih vozil. Kot so ugotovili, je bila na večini vozil nameščena predpisana zimska oprema. Vsi vozniki so opravili tudi preizkus alkoholiziranosti in ga »uspešno« prestali.

Bosne in Hercegovine. Vozniku so izdali globo v znesku 40 evrov, za pravno osebo v višini tisoč evrov.

Uporaba zasenčenih žarometov

»Ugotavljamo, da ima večina voznikov na vozilih nameščeno ustrezno zimsko opremo. To pomeni, da imajo na vseh štirih kolesih zimске pnevmatike z minimalno štirimi milimetri profila ali pa letne pnevmatike s profilom tri milimetre in ustrezno velike verige v prtljažniku. Tovorna vozila pa morajo imeti zimsko opremo na prednjih, pogonskih kolesih, ustrezne verige in lopato. Policisti bomo celotno zimo zelo pozorni tudi na očiščenost vozil snega in ledu. Poudarjamo, da ni dovolj narediti le nekakšne ogledalne niše na steklu, ampak morajo biti dobro očiščena vsa stekla. Za kršitev je globa predpisana v višini 200 evrov. Pred odhodom na cesto je treba z vozila odstraniti tudi sneg. Pozimi, ko so dnevi krajši, pa voznike tudi pozivamo, naj ne vozijo z avtomatskimi dnevni- mi lučmi, ki pri nekaterih vozilih delujejo le spredaj in ne

Simon Sušanjanj (levo) in Roland Brajič s Policijske uprave Kranj / Foto: Gorazd Kavčič

»Policisti bomo celotno zimo zelo pozorni tudi na očiščenost vozil snega in ledu. Poudarjamo, da ni dovolj narediti le nekakšne ogledalne niše na steklu, ampak morajo biti dobro očiščena vsa stekla.«

činskimi sveti za preventivo in varnost v cestnem prometu, redarji, avtomehani- ni in vulkanizerji izvedli

ru, Trziču in na Jesenicah so kontrolirali skupaj 181 vozil, med njimi jih samo šest ni imelo ustrezne zimске

Gorenjski policisti bodo v zimskem obdobju preventivne aktivnosti in tudi poostrene nadzore ustrezne opremljenosti vozil še ponovili. / Foto: Gorazd Kavčič

Ugotovili le dve kršitvi

Med vsemi kontroliranimi vozili v poostrenem nadzoru na Jeprci so policisti ugotovili dve kršitvi, oba voznika so oglobili. Eden voznik je imel na osebnem avtomobilu nameščene zimске pnevmatike s premalo profila, zato so vozilo izločili iz prometa in vozniku napisali globo v višini 400 evrov. Druga kršitev pa je bila povezana z voznikom tovornega vozila do 3,5 tone, na katerem so bile nameščene letne pnevmatike z manj kot tremi milimetri profila. V priboru je sicer voznik imel ustrezne velikosti verig. Tovorno vozilo je bilo italijanskega registrskega območja, voznik pa je bil državljan

tudi zadaj. Uporabljajo naj zasenčene žaromete oziroma 'navadne' luči,« je povedal Roland Brajič, predstavnik za odnose z javnostmi na Policijski upravi Kranj.

Zimске pnevmatike so varnejše

Nekateri vozniki imajo tudi pozimi na svojih vozilih nameščene letne pnevmatike, kar je ob ustrezno velikih verigah v prtljažniku sicer skladno z zakonom. Vendar pa Simon Sušanjanj, policijski inšpektor za promet na Policijski upravi Kranj, tudi tem voznikom priporoča uporabo zimskih pnevmatik. »To svetujemo že zaradi samih

voznih lastnosti zimskih pnevmatik. Vsak milimeter profila na pnevmatiki pa pomeni tudi večjo varnost,« je pojasnil. Kot je opozoril, se neuporaba predpisane zimске opreme kaznuje z globo 40 evrov, v primeru, da tak voznik povzroči zastoj v prometu, pa je predpisana globa 500 evrov in pet kazenskih točk. »Policisti na Gorenjskem v zimskih mesecih sicer obravnavamo nekoliko manjše število prometnih nesreč, a ugotavljamo, da kombinacija neprilagojene hitrosti in neustrezne varnostne razdalje povzroči kar tretjino teh nesreč,« je dodal.

Postanite superjunak, pomagajte

Začela se je nova kampanja iskanja najbolj iskanih kriminalcev v Evropi pod sloganom Postanite naš naslednji junak. Na najnovjšem seznamu ubežnikov sta tudi dva slovenska.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Europol in Evropska mreža skupin za aktivno iskanje pobeglih oseb – ENFAST sta v petek začela kampanjo EU Most Wanted 2023 (Najbolj iskani v EU 2023), ki se ji je pridružila tudi slovenska policija. Pod sloganom Postanite naš naslednji junak pozivajo javnost, naj jim pomagajo najti in ujeti najbolj iskane evropske ubežnike. »Ste morda vi naš naslednji junak (#beournexthero)? Pomagajte nam pri iskanju najbolj iskanih kriminalcev v Evropi. Vsak od nas lahko postane žrtev kaznivega dejanja, vi pa lahko k večji varnosti prispevate tako, da si ogledate seznam najbolj iskanih oseb v Evropski uniji. Vabimo vas, da si vzamete nekaj sekund za ogled fotografij teh storilcev kaznivih dejanj, ki so na begu, in preverite, ali jih morda poznate,« tako poziva slovenska policija. »Superjunaki ne nastopajo samo v stripih,

Mladen Samardžija je na seznamu najbolj iskanih kriminalcev v EU Most Wanted 2023.

/ Foto: Posnetek zaslona (www.eumostwanted.eu)

saj za to, da postanete junak, ne potrebujete nadčloveških sposobnosti, ampak morate biti samo pozoren opazovalec,« poudarjajo.

Tema letošnje kampanje namreč je, da lahko državljani vstopijo v zgodbo in tudi sami postanejo superjunaki. Pozivajo nas, da preverimo spletno stran s seznamom najbolj iskanih oseb v EU, da smo pozorni in policiji anonimno posredujemo namige prek spletne strani www.eumostwanted.eu.

Europol je namreč tako kot vsako leto na spletno stran naložil novo skupino več kot petdeset najbolj iskanih storilcev kaznivih dejanj. »Oglejte si seznam teh oseb in nam sporočite ključne informacije ter prispevajte k temu, da se storilci ne bodo mogli izogniti roki pravice,« pozivajo policisti.

Med kaznivimi dejanji, ki so jih zagrešili ubežniki na letošnjem seznamu, so med drugim umori, trgovina z ljudmi, oboroženi ropi

in kibernetски kriminal. Slovenska policija je v kampanjo vključila dva ubežnika, ki ju iščejo že dlje časa – Marino Kramberger in Mladena Samardžijo, že znano ime s tega seznama. Triintriidesetletna Marina Kramberger iz Spodnjih Ivanjcev bi morala prestajati zaporno kazen zaradi več kaznivih dejanj goljufige, osumljena pa je še več drugih kaznivih dejanj goljufige. Prav tako 33-letni Mladen Samardžija iz Kranja pa je obdolžen kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami. Velja za nevarnega.

Kakršne koli podatke o iskanih osebah lahko slovenski policiji posredujete tudi na anonimni telefon policije o8o 1200, lahko pa tudi na elektronski naslov skupine za ciljno iskanje oseb: fast@policijska.si. Nekatere od oseb, ki jih trenutno išče slovenska policija, si lahko ogledate na njeni spletni strani v zavihku Iskane osebe.

KRATKE NOVICE

V nesreči pri oranju umrl traktorist

Moravče – V četrtek okoli poldneva se je na območju Moravč pri delu na njivi smrtno ponesrečil 69-letni traktorist. Kot so sporočili s Policijske uprave Ljubljana, se je med oranjem traktor v ovinku prevrnil in padel na voznika, ki je zaradi hudih poškodb na kraju nesreče umrl.

Oba vozila prehitro

Kamnik, Domžale – V soboto okoli 15. ure se je v prometni nesreči v Kamniku poškodoval voznik e-skiroja. Po ugotovitvah policistov je zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo in pod vplivom alkohola (1,02 mg/l) trčil v steno objekta in padel. Že dopoldan pa je v Domžalah kolesar vozil z neprilagojeno hitrostjo, nato pa prehitro zavrl in padel. Tudi on se je lažje poškodoval. Zoper povzročitelja bodo uvedli prekrškovna postopka.

Vlom in tatvini

Kranj – Kranjski policisti so minuli petek med drugim obravnavali tudi poskus vloma in dve tatvini. V petek zvečer je neznan storilec poskušal vlomiti v parkiran avtomobil na območju Preddvora, a so bila avtomobilska vrata zanj prehuda ovira, zato je dejanje ostalo pri poskusu. Prav tako v petek zvečer je neznan storilec vlomil v notranjost trgovine na območju Šenčurja in ukradel športna oblačila. Že popoldne pa je nekdo v prodajalni v Kranju oškodovanki med nakupovanjem iz torbice ukradel denar in bančne kartice. Oškodovanka je tatvino zaznala, ko je prišla na blagajno.

Zgorel sprednji del avtomobila

Kranj – V četrtek zjutraj je v Kranju zagorelo osebno vozilo. Kot so pojasnili kranjski policisti, se je voznici med vožnjo na armaturni plošči prižgala kontrolna lučka, ki je opozarjala na napako. Voznica se je zato ustavila in s sopotnico zapustila avtomobil. Takrat se je izpod pokrova motorja začelo kaditi in goriti. Sprednji del avtomobila je pogorel v celoti. Požar so pogasili gasilci.

RAZGLASILA

GG

NAJDALJŠA VINSKA KLET

Začela se je priljubljena Vinska pot v Rovih pod starim Kranjem. Skozi leta si je prislužila oznako najdaljša vinska klet vinorodne Slovenije. Grad Dvor je že dve soboti v novembru gostil vina in vokalno zasedbo Kostanarji, na tekmovanju v kuhanju golaža v kotličkih na Pungertu pa je šla zmaga v roke bratov Šinkovec iz Kranja.

Alenka Brun

V Rovih pod starim Kranjem ponovno gostijo vinarje vseh slovenskih vinorodnih območij. Eni se na Vinski poti predstavljajo prvič, drugi prireditve dobro poznajo, tretji pa so prisotni že od samega začetka. Ob dveh novembrskih koncih tedna lahko v kranjskih rovih okušate vina, najde pa se tudi kakšna stojnica s siri in vabljevimi suhimi mesninami. Prvi dan odprtja Vinske poti smo tako na stojnici škofjeloške Mesarije Štajnbirt med drugim naleteli na klobaso krškopoljca, zanimivo postreženo v rezinah na palčki, ki je na ta način pripravljena za lačne – lahko bi rekli klobasa za s seboj. Pustotnikovi iz Gorenje vasi so razvajali s svojim sirom, Tomo Kern iz Tenetiš pa z divjačinskimi suhimi dobrotami, po katerih je Mesarstvo Kern tudi

Brat in sestra Janez in Maja Pečarič; Maja je aktualna vinska kraljica Slovenije, izvedeli pa smo tudi, da je njuna sestra Nina, ki je tokrat ni bilo poleg, aktualna kraljica metliške črnine. / Foto: Alenka Brun

najbolj znano. V rovih smo med drugim srečali tudi slikarja Janeza Šrosa in Mitjo Skoka iz Fundacije Vincenca Drakslerja, ponovno so bili z legendarno gobovo pašteto prisotni tudi Rokovnači iz Besnice.

Vinska pot poteka po vseh 1300 metrih kranjskih

rovov, z vhodom na Jelenovem klancu in izhodom na Pungertu. Gostili jo bodo še ta konec tedna, navadno pa so vstopnice izjemno hitro razprodane.

Ambasadorka letošnje Vinske poti je aktualna vinska kraljica Slovenije Maja Pečarič.

Martinov november s Kostanarji

Obisk gradu Dvor v Preddvoru je v novembru v znamenju vinskih zgodb. Na vodenem ogledu gradu v treh sobanah obiskovalce pričaka vinar, ki gostom predstavi svojo zgodbo in zgodbo svojih vin. Obisk se zaključi v »grofovi« vinski kleti ob prigrizku in petju vokalne skupine Kostanarji, ki poskrbi tudi za glasbeni uvod v dogodek. Za obiskovalce gradu so v tem času odprta še vrata gasilskega muzeja PGD Preddvor.

Najprej so se na gradu Dvor ustavili člani Društva vinogradnikov Mokronog, ki so svoja vina predstavili prvo soboto v novembru, minulo soboto pa se je oglašil Gašper Furlan s Posestva Zoria. Vina z omenjenega posestva prihajajo iz Podrage, ki leži med Vipavo in Podnanosom. Obiskovalci so lahko okušali štiri vina: sveže vino z nekaj več kislinami, prijetno in pitno, kot

Gašper Furlan / Foto: Alenka Brun

je vino in ob enem avtohtono vipavsko sorto, pinelo, opisal mladi vinar; malvazijo, zorjeno v akacijevih sodih; rdeče vino oziroma cuve, sestavljeno iz sort merlot, cabernet sauvignon in barbera, ter še penino rose, sestavljeno iz merlota in barbere.

V soboto pa iz omenjenega sklopa dogodkov pripravljajo še zadnje vinsko degustacijo – 25. novembra boste lahko okušali vina Kavklerjeve kleti iz Haloz. Začenjajo ob 17. uri.

Martinov golaž na Pungertu

Tradicionalno, že 26. tekmovanje v kuhanju golaža v kotličkih na Pungertu je – ravno tako minulo soboto

– minilo v prijetnem vzdušju. Tri dvočlanske ekipe so se v kuhanju govejega golaža pomerile za laskavi naziv najboljšega Martinovega kuharja. Ekipe so iz enakih sestavin skušale skuhati kar najboljši golaž. Strokovna komisija je vzorce golažev ocenila, razglasila najboljšega, potem pa golaž razdelila med obiskovalce. Tekmovali so Kranjčani: Andrej Bregar in Mitja Puhar, brata Anže in Domen Šinkovec ter Uroš Šifrer in Žiga Savnik. Zmagala sta brata, ki sta nam zaupala, da ga v kotličku kuhata prvič, Domen pa je malce občutil tudi pritisk, ki ga ustvarja tekmovanje, zato sta bila na koncu zmagata še toliko bolj vesela.

Vinsko klet Goriška brda so predstavljali Gorenjci: Lili Grilc, Maja Aljančič in Primož Perne. / Foto: Alenka Brun

Goste je na gradu Dvor nagovorila »grofica«; med obiskovalci smo opazili tudi olimpijca Rajmonda Debevca.

V kuhanju golaža na Pungertu so tekmovale tri dvočlanske ekipe: Andrej Bregar in Mitja Puhar, brata Anže in Domen Šinkovec ter Uroš Šifrer in Žiga Savnik. / Foto: Alenka Brun

Naj polka Gorenca 2023 bo znana kmalu

Radio Gorenc med 6. in 26. novembrom organizira izbor Naj polka Gorenca 2023. Najprej je komisija med vsemi prijavljenimi izbrala sedem skladb. Prvi krog glasovanja je potekal med 6. in 12. novembrom, ko so poslušalci med sedmimi polkami z glasovanjem izločili dve. Nato so v naslednjem krogu – med 13. in 19. novembrom – izločili še dve z najmanj prejetimi glasovi. V zadnjem krogu, med 20. in 26. novembrom, pa bodo z glasovanjem že izbrali najboljšo polko Gorenca za letošnje leto. In v zadnji krog so se uvrstili Raubarji s polko Je treba brus't, Dolenjski veseljaki s skladbo Jaz pa nisem tak in Trio Unis s polko Pamet zgubu. Zmagovalec Naj polke Gorenca 2023 bo znan v soboto, 2. decembra, na prireditvi za 61. rojstni dan Radia Gorenc, ki bo v Festivalni dvorani na Bledu. Na rojstnodnevni zabavi bodo za glasbeni del skrbeli Žan Serčič, Helena Blagne, Tanja Žagar, Tilen Lotrič in finalisti Naj polke Gorenca 2023.

ZLATA ZA LOČANE

Na 14. državnem tekmovanju Zlata kuhalnica si je zmago »prikuhala« ekipa Osnovne šole Škofja Loka - Mesto, ki je zmagala že na regijskem tekmovanju.

Mateja Rant

Državno tekmovanje Zlata kuhalnica je potekalo v okviru 70. Gostinsko-turističnega zbora Slovenije. Tekmovanje, na katerem se je v začetku preteklega tedna pomerilo deset kuharskih ekip osnovnošolcev, pripravlja Turistična zveza Slovenije (TZS) v sodelovanju s Turistično-gostinsko zbornico Slovenije in Društvom kuharjev in slaščičarjev Slovenije. Tako želijo osnovnošolce navdušiti za kuharske in gostinske poklice, so pojasnili pri TZS.

Osnovno šolo Škofja Loka - Mesto so na tekmovanju zastopali Iva Kelner, Benjamin Klobučar, Jure Gaber in Oskar Peternel. Kot je pojasnila njihova mentorica Katarina Peternelj, so se mladi kuharji v času od regijskega tekmovanja pripravljali doma, po jesenskih počitnicah pa še v šoli. »Ker je

tekmovanje potekalo v Novi Gorici, so tokrat kuhali regionalne primorske jedi, tako kot že na regijskem tekmovanju. Kljub temu da smo bili Gorenjci gostje na Primorskem, smo zmagali v pripravi njihove kulinarike.« Komisijo so navdušili z okusno mineštro z vlivanci ter pirinimi palačinkami s skuto in borovničevim prelivom z meto, v mestu vrtnic pa so postregli še s čajem z okusom vrtnic. »Na regijskem tekmovanju smo kuhali za šest oseb, na državnem samo za dve. To je bil kar zanimiv izziv, saj smo morali na primer jajce za vlivance in preliv razdeliti na tretjine. Tudi maso za palačinke ni enostavno pripraviti samo za dve palačinki. V mineštro smo dali veliko vrst zelenjave, zato smo jo morali natehtati le po 8-10 dekagramov, da ne bi bilo preveč v loncu,« je razložila Katarina Peternelj, ki je ponosna na svoje učence, ki so se domov vrnili z najbolj bleščečo kuhalnico, ki

Ekipa Osnovne šole Škofja Loka - Mesto si je prislužila zlato kuhalnico. / Foto: Arhiv šole

bo zdaj krasila njihovo jedilnico. Zelo veseli so bili tudi nagrade kuharskega mojstra Uroša Štefelina, ki je ekipo povabil na kuharsko delavnico v svojo restavracijo Hiša Linhart v Radovljici, kjer bodo dobili še novo izkušnjo in izboljšali svoje kuharske sposobnosti, naučil pa jih bo tudi, kako kuhati

iz lokalnih sestavin in kako prav nič ne zavreči. Na letošnjem tekmovanju za zlato kuhalnico so namreč posebno pozornost namenili odpadkom hrane. »Držali smo se slogana: Hrana ni odpad. In skuhalo smo ravno toliko, kot je šlo na dva krožnika,« je še dodala Katarina Peternelj.

Komisijo so navdušili z mineštro, pirinimi palačinkami s skuto in sadjem ter čajem z okusom vrtnic. / Foto: Arhiv šole

PESMI MLADIH

Družba

Radi se v družbi veselimo, kaj dobrega pojemo, s pijačo še malo začnimo.

Pa kdaj se zgodi, da zmanjka besed, pogovor zamre in nihče ne ve, zakaj sploh gre.

Svet je okrogel zato, da ga lahko obkroža prijateljstvo, in prav je tako. In kadar zmanjka besed je tišina tista, ki tudi lahko veliko pove. Če smo le med pravimi ljudmi. **Meta**

Takrat začne se tema o vremenu; Bo megla in rosa, bo sonce brez oblaka.

Kam se kaj gre in zakaj ne. Pomembno je le, da fletno nam je.

Simona

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKO • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKO

Andaluzijski dnevnik (3)

ODKRIVANJE LEPOPOT JUŽNE ŠPANIJE

Neža Markelj

Večer prej se ni končal po najinih pričakovanjih. Namesto ležerne večerje in počasnega sprehoda po Granadi, sva toplo sobotno noč preplesala v enem izmed lokalnih barov v študentski četrti Camino de Ronda ter spoznala široko paleto chupitosov - močnih kratkih pijač presenetljivih

kombinacij, ki nam jih je, postrežene v majhnih kozarčkih, velikodušno točil Mašin prijatelj.

Zatočišče v soteski Los Cahorros

Tako se je pričetek naslednjega dne zavlekel v pozne dopoldanske ure, vroče sonce pa je narekovalo, da bo razžarjene mestne ulice potrebno zamenjati z bolj svežimi in senčnimi koticami. Le nekaj kilometrov iz mesta, je v pobočja Sierra Nevada

vrezana globoka soteska Los Cahorros, skozi katero se obstrugi reke vije 8 kilometrov dolga krožna pot, kjer pohodnikom hlad in senca zagotavlja gozd ob rečni obali. Ozki stezi sva najprej sledila do stare zapuščene hidroelektrarne in kaj kmalu prišla pod vzhodno visokih sten, kjer so nama bile pri preganjanju poti v pomoč številne skobe in jeklenice. Krožna pot naju je preko visokih mostov vodila iz desnega na levi breg reke in naju po dobri uri pripeljala do senčne jase, ki je bila kot nalašč za malico in počitek. Naju pa je radovednost gnala naprej, in po krajšem vzponu sva že stala na razgledni vzpetini ter občudovala rdečkasto-rjavo pokrajno Los Cahorros.

Popoldanski postanek v Iznajaru in Rondi

Le dobro uro vožnje iz Granade, se ob vzhodu velikega akumulacijskega jezera nahaja pristrčna bela

vasica Iznajar. Nad njo bdi veličasten, istoimenski grad, a je vas, bolj kot po mogočni mavrski zapuščini, poznana po majhni terasi Patio de las Comedias, katere fotografije polnijo številne strani revij o Andaluziji in krasijo novodobne popotniške spletne strani. Teraso obdaja na stotine rožnatih in rdečih geranijev v svetlo modrih lončkih, ki skupaj z lično urejenimi preddverji in pročelji belih hišic, že več vrst zapored osvajajo naslov najlepše andaluzijske terase. Po nekaj posnetih fotografijah, ki bodo prav tako krasile strani časopisa, se z Nejcem odpraviva dlje proti zahodu in se na poti do najine naslednje namestitve v mestecu Zahara, ustaviva v Rondi. Mesto, ki je razdeljeno na dva dela, El Mercadillo (tržnica) in La Ciudad (mesto), povezuje znameniti most Puente Nuevo, ki se razteza čez sotesko El Tajo. Na hitro si ogledava palačo Mondragón, cerkev Santa María la Mayor, areno za

Terasa Patio de las Comedias v Iznajaru, z lično urejenimi preddverji in stotinami modrih cvetličnih lončkov / Foto: Neža Markelj

Most Puente Nuevo se razteza čez sotesko El Tajo v Rondi. / Foto: Neža Markelj

bikoborbe ter Baños Árabes (arabske kopeli) in se v družbi zadnjih sončnih žarkov

zapeljeva v naravni park Sierra de Grazalema.

(Se nadaljuje)

Plaza del Socorro v starem delu mesteca Ronda

/ Foto: Neža Markelj

PRAZNOVANJA

JOŽETOVIH OSEMDESET

Jože Teran iz Poženika je v november stopil v veselih tonih. K temu so pripomogli njegovi bližnji, sosedje, prijatelji, glasbeni kolegi, dramska skupina Pod Stražo ...

Ana Jagodic Dolžan

Uvod v praznovanje osemdesetletnice Jožeta Terana je bila postavitev deske, polne simbolov, ki ponazarjajo njegovo ukvarjanje z lesom – izučil se je za kolarja –, igranje kitare, petje, ustvarjanje narodnozabavnih viž (Jožetov opus obsega več kot sto melodij in kar nekaj besedil v slovenskem in nemškem jeziku), navdušenje nad igranjem taroka in namiznega tenisa. Kot nam je povedal, ga je presenečenje, za katero so poskrbeli domači ter sosedje in prijatelji, pričakalo prav ob vrnitvi z igranja namiznega tenisa s člani skupine Sedem vztrajnih, dobro razpoloženje pa so stopnjevali še harmonikarji iz Mengša, s katerimi deli veselje do instrumenta, ki ga je popeljal v svet glasbe.

Kitaro je začel igrati pri osemnajstih letih. Z njo, pa tudi kot pevec in avtor melodij, je spisal sodelovane pri več narodnozabavnih ansamblih, med drugim pri Planinskem kvintetu, ki ga je ustanovil v Stuttgartu, kjer si je dobrih osem let služil kruh. Po vrnitvi pod Krvavec je na njegovo pobudo nastal ansambel Oglarji, ki je ustvaril nekaj nepozabnih skladb, kot so Poljanska dolina, Lepa Neža, V vinski kleti in Čipkarica, in bil petkrat med nagrajenci ptujskega festivala narodnozabavne glasbe. Na tamkajšnji

oder je Jože stopil tudi kot član ansambla Melos, ki je prav tako prejel zlate Orfejeve značke (tri). Bero priznanj dopolnjujejo uspehi, ki jih z njegovimi skladbami beležijo drugi ansambli.

Presenečenja
Praznično kosilo z več kot sedemdeset gosti zadnji dan oktobra so začinili Ravbarji, nekaj dni kasneje pa so za novo presenečenje poskrbeli člani Dramske skupine Pod Stražo. »Da bomo jubilarju nekaj pripravili, smo si zadali že v planu za to leto, a mu tega nisimo povedali,« nam je zaupala Mira Gerkman, ki se je poglobila v Jožetove sledi in jih prelila v scenarij Čestitke v 80 slikah. Z dovoljenjem žene Marije in ob pomoči sina Klemena so tako v Domu krajanov z besedo, glasbo in slikovnim gradivom predstavili bogato glasbeno ustvarjanje in kulturno udejstvovanje sokrajana, obenem pa odstrli še njegove druge aktivnosti.

Zasluge za dramsko skupino, ki si je nadela ime po bližnji vzpetini, ima prav jubilarant – pred 18 leti je namreč predlagal, da bi krajanje Poženika, Šmartnega in Pšate pripravili prireditev Vas na ogled postavimo občani, čemur so sledile uprizoritve iger, avtorski projekti in številni drugi dogodki.

bi ga obremenjevali s svojimi sanjami zanj. Pazite tudi, da ga ne boste podzavestno obremenjevali s svojimi željami. Vedno in povsod mu bodite v podporo. Srečno.

Slavljenec Jože Teran (spredaj desno) z družbo, ki ga je presenetila na predvečer praznovanja rojstnega dneva / Foto: Drago Tacar

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Tretji otrok«

Pozdravljeni, sem mamica dveh otrok, punčke in fantka, in bi rada še tretjega otroka. Mož nad tem ni navdušen, saj pravi, da so to večji stroški, skrbi in obremenitve in da nam je tako čisto lepo. Ali bova imela še tretjega otroka?

Zakaj bi vsiljevali možu še enega otroka? Življenje je en velik kompromis. Sami pravite, da vam je lepo, da se imate radi in da imate zdaj malce več časa, ko sta otroka zlezla iz plenice. Vaš mož si resnično ne želi še enega otroka in niti ne pomišlja, da bi mogoče malce »pogoljufali«, saj lahko porušite zaupanje v družini in predvsem v vajinem od-

nosu. Vtepli ste si v glavo, da morate imeti tri otroke, in pri tem zdaj vztrajate. Ne bi raje stopili korak nazaj in razmislili, zakaj si želite še tretjega otroka. Kaj je tisto, kar gori v vas in vam vztrajno ohranja željo po tretjem otroku. Za zdaj opustite to željo in misel, čez nekaj let je videti, da bi se mož mogoče omeščal, toda ne računajte preveč na to. Uživate v tem, kar imate! Srečno.

»Devetošolar«

Spoštovana Tanja, s sinom imamo velike težave, saj ne vemo, kako mu bo uspelo narediti deveti razred in se potem vpisati v srednjo šolo. Ali mu bo uspelo?

Seveda mu bo, malce več zaupanja pa morate imeti v svojega otroka. Pri vas vidim to težavo, da si vi čisto po svoje predstavljate pot svojega otroka. Seveda razumem, da mu želite nezahtevno in čisto delo v pisarni. Toda vaš otrok ne bo delal v pisarni in tudi nekega pisarniškega dela ne bo opravljal. Vaš sin se bo vpisal v poklicno šolo in s tem bo zelo, zelo zadovoljen. Vi sicer malce manj, kajti zanj ste si zamislili udobno pisarniško ali računovodsko delo, toda iz te moke ne bo kruha. Zamenjajte ploščo in bolj prisluhnite sinu. On nekako že ve, kako in kaj, to intuitivno čuti, toda potrebuje še vašo pomoč in podporo. To je vaša naloga, za to ste ga rodili na ta svet. Sprejmite njegovo odločitev in ne vsiljujte mu svoje volje. Za to vam ne bo nikoli hvaležen. Ubrati mora svojo pot, vi pa mu morate to pustiti, ne da

Za dolgoletno prizadevno sodelovanje v Komornem moškem pevskem zboru Davorina Jenka Cerklje in Dramski skupini Pod Stražo ter za ustvarjanje na področju narodnozabavne glasbe je Jože letos prejel priznanje Občine Cerklje. / Foto: Nik Bertonec

Za aktivno delovanje na kulturno-umetniškem področju in glasbene dosežke je Jože letos prejel tudi priznanje Občine Cerklje. Veseli ga, pravi, da je bilo njegovo ustvarjanje in udejstvovanje opaženo, predvsem pa so veliko veselje porajala doživetja ob jubileju. Želja je le ena, je dejal – zdravje.

Novorojenčki

Minuli teden se je v **kranjski porodnišnici** rodilo 27 novorojenčkov, od tega 11 deklic in 16 dečkov. Najtežja je bila deklica s 4506 grammi, najlažji pa deček, ki mu je tehtnica pokazala 2506 gramov. **Na Jesenicah** je prvič zajokalo 8 deklic in 9 dečkov, med njimi sta bila tudi bratec in sestrica. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 3880 gramov, najlažja pa deklica z 2430 grammi porodne teže.

Mladoporočenci

Na Krvavcu sta se 7. oktobra 2023 poročila Matija Oblak in Tanja Sečnik, 21. oktobra pa Jan Lampič in Žana Strgar. **V Kranju** sta se 20. oktobra 2023 poročila Dragan Beljkaš in Vesna Jovandarič, **na Jesenicah** pa 8. novembra 2023 Slađan Zec in Tamara Palija.

LAŽJI SUDOKU

4	9			8				6
				5	6	9		4
	8	3	7			1		
	6		9		5	2		
9	2						5	3
		7	8		1		6	
		9			3	5	7	
3		8	5	1				
2				7			9	1

Rešitev:

1	6	9	2	7	9	5	2	
2	5	1	6	2	9	6	3	
8	2	5	9	2	6	1	1	
6	9	7	1	8	2	5	9	
5	5	2	7	9	1	2	5	
2	1	2	9	6	7	9	5	
5	2	7	6	2	6	9	9	
8	2	1	5	6	7	9	7	
7	6	9	5	2	1	2	1	
9	6	2	9	1	5	6	2	

TEŽJI SUDOKU

2				6			1	4
1	3		2					9
	6							
				9	2	8		
	2			1			6	
		4	5	7				
							8	
8					9		5	7
6	5			3				

Rešitev:

2	6	7	2	6	9	1	5	2
2	5	1	6	2	9	6	3	
9	6	9	5	1	2	7	6	
1	7	9	2	5	7	9	6	
6	9	2	9	1	7	6	2	5
5	7	2	6	6	9	1	2	
8	2	1	5	6	7	9	7	
6	2	7	8	2	5	6	1	
7	1	5	6	9	2	8	6	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišete števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

IDEJA ZA DARILLO

1000 odkritij!

Pet slikovitih pokrajin lahko raztegnete v panoramska doživetja, polna ustvarjalnih iger. Izgubite se na podeželju, v mestu, ob morju, v živalskem vrtu in domišljijски deželi sanj. Ogromne slike za brezmejno zabavo!

VELIKA KNJIGA UGANK IN POISKANK

5 zbirank in 1000 stvari

Primerne za otroke od 3 do 8 let.

12 strani, trda vezava. Redna cena knjige je 16,90 EUR, če jo kupite na Gorenjskem glasu je cena **12⁹⁰ EUR** * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

GORENJSKI GLAS	FINANČNI POKROVITELJ	OPERNO BESEDILO	UHELJ	ŽIVAL Z BELIMI LISAMI	HRV. NOGOMETAS (GORAN)	LUKA NOVAK	BRENKALO	PEVEC RAHIMOVSKI	GORENJSKI GLAS	STOJALO	JUTRANJI OPOJNI NAPITEK	REKA V TURČJI, ARAKS	LUKA TURK	VODJA ARGONAVTOV	ZNAMKA FRANCO-SKIH KLA-VIRJEV
SLUŠNA PRIPRAVA									SKALOVJE (STAR.)						
PIHALO			17				33		GRŠKO MIT. PODZEMLJE				5		
OGRAJEN HLEV OB GOZDU						PRIMORSKA PONIKALNICA	HAZARDER			23			ZVONE AGREZ		
NIKA ROZMAN			DOLENJSKA REKA	11				ZEVSOV VZDEVEK					INDIJANSKI SOTOR		
REKA V ČRNI GORI	27		PRAVDAR, PRAVDAC			LESEN PLUG		AZJSKA RASTLINA							
PEVEC PESTNER						MOŠKI POTOMEČ									
VRH V LJUBLJANI						OPERNA HIŠA V MILANU									
GORENJSKI GLAS	ČRTALO ZA USTNICE	TROPSKI SADEŽ	ZAREBRNICA			ČRNO ZLATO									
ČEBER															
PEVKA ZORE	25														
DIVJA KOZA															
															15

SESTAVIL: F. KALAN	GLAVNO MESTO ETIOPIJE	SRČNI PREKAT	KEMIJSKI ELEMENT (A)	ZDRAVILO (STAR.)	ITALIK	TELUR	MLEČNI IZDELEK	RIŽEVO ZGANJE								
							VLADAR KNEŽEVINE	DEL BLEDA								
GRANIT Z AVALE							GRELNO TELO	BARVILO ZA LAŠE, KANA								
JELEN S PETIMI ODRASTKI NA VSAKEM ROGU				7				GL. MESTO VIETNAME								
INDIGO	24															
SLOVENSKA TISKOVNA AGENCIJA (KRATICA)																
KRAJ PRI SEVNICI																
BRANE IVANC																
TV ZASLON																
NEKDANJI TURŠKI VIŠJI URADNIK																
ŠAHIŠTKA KUŠNIR	1															

Na podeželju

Ob svojem obisku našega domačnega in očarljivega podeželja poišči naslednjih dvanajst pisanih predmetov!

V mestu

CESTNA PRAVILA

Vsako vozilo, ki ga vodi, nekam potuje. Preberi besedilo ob njem, da izveš, kam se pešje. Nato poišči pravo pot, po kateri bo lahko prišel do svojega cilja.

PISATELJ CANKAR																
NIKELJ																
AREA, POVRŠINA																
ALASTOR RENETA SCALA VENTRIKEL ZAMETNICA	ŽENSKA, KI SE KUJA	POZIV K RAZPRAVI	UREJEVALEC IZLOŽB													
NAPUŠČ																
DRŽAVNI USLUŽBENEC	9															
SPIKERKA MORELJ																
VIET-NAMEC																
VLADO ZABOT																
OBMETA-VANJE S SNEZNIMI GRUDAMI																
MOJZESOV BRAT																

- 1. nagrada: darilna kartica OBI v vrednosti 20 eur
- 2. in 3. nagrada: knjiga

Rešitev križanke – geslo na kuponu – lahko pošljete po pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj, ali jo oddate v nabiralnik na tem naslovu. Rešitve pa lahko pošljete tudi po e-pošti. To storite tako, da z mobilnim telefonom slikate kupon z geslom in ga pošljete na naslov **križanke@g-glas.si**. V elektronsko sporočilo ne pozabite napisati svojih osebnih podatkov. Rok za oddajo je petek, 1. december 2023.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33		

Sezona izposoje zaključena

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – V prejšnjem tednu se je zaključila letošnja sezona izposoje električnih koles v Kamniku. Kamkolo je v peti sezoni delovanja uporabljalo 145 aktivnih uporabnikov, ki so si kolesa izposodili 4203-krat. Uporabniki sistem največ uporabljajo v toplejših mesecih, od junija do septembra. Letos pa so največ izposoj, 58, zabeležili 19. junija.

V sistemu je na razpolago 45 koles na devetih postajah.

Najbolj obiskana je postaja ob kamniški avtobusni postaji, kjer so letos našli 644 izposoj, na dober odziv pa je naletela tudi novozgrajena postaja na Zgornjem Perovem. »Postaja je tako že v prvi sezoni delovanja na drugem mestu po skupnem številu izposoj. Podatki kažejo, da je bila postavitev izposojevalne postaje Kamkolo na omenjeni lokaciji nujna, saj območje Zgornjega Perovega ni povezano z javnim prevozom,« so povedali na kamniški občinski upravi.

Nagrajenci križanke **JAVNEGA ZAVODA RATITOVEC, Železniki**, z rešitvijo **V SAVNO IN BAZEN V ŽELEZNIKE**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu, 3. 11. 2023, so: **Miran POTOČNIK** iz Mavčič, ki prejme dve vstopnici za bazen in savno ter pico, **Marjan PETEK** z Visokega, ki prejme eno vstopnico v bazen in savno ter pico in **Tanja ŠTEFE** iz Kranja, ki prejme eno vstopnico za savno. Čestitamo!

NOVO

Kako začimbe in dišavnice uporabljamo pri pripravi jedi, pri gospodinjstvih opravilih in kot domača zdravila. Našli boste izbor jedi, ki predstavljajo slovensko kulinariko.

15
EUR

* poština

144 strani, trda vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

DOBRODELNI KONCERT ZA DRUŽINE V STISKI

KLIC DOBROTE

Teden Karitas, 27. 11. do 3. 12. 2023

Karitas
www.karitas.si

upanje za vse

dvorana Golovec v Celju
sreda, 29. 11. 2023 ob 20.00

prenos RTV Slovenija in Radio Ognjišče

Evakuacijska vaja na šoli

Vaja evakuacije Osnovne šole Koroška Bela in Vrtca Jesenice – Enote Cilke Zupančič Koroška Bela je potekala po pričakovanjih. Tokratni scenarij je predvidel evakuacijo zaradi zemeljskega plazua.

NIKA TOPORIŠ

Koroška Bela – Vaje evakuacije so ključna sestavina naše pripravljenosti na izredne razmere. Z rednim izvajanjem takšnih vaj lahko okrepimo varnost, zmanjšamo tveganja in gradimo odporne skupnosti, ki se znajo odzvati v najtežjih trenutkih. Pred kratkim so vajo evakuacije v sklopu preventivnega delovanja zaradi zemeljskih plazov v zaledju Koroške Bele izvedli tudi na Osnovni šoli Koroška Bela in v Vrtcu Jesenice – Enoti Cilke Zupančič Koroška Bela. Vaja, katere scenarij je predvidel evakuacijo zaradi zemeljskega plazua, je potekala v sodelovanju Občinskega štaba Civilne zaščite Jesenice, Policijske postaje Jesenice ter Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Jesenice, Kranjska Gora, Gorje in Žirovnica. Kot je pojasnila pomočnica ravnateljice Martina Šorn, vaje za primer požara sicer izvajajo

Scenarij evakuacijske vaje je tokrat predvideval nevarnost zemeljskega plazua. / Foto: Nik Bertonec

večkrat, evakuacijska vaja za primer plazua pa je potekala drugič. »Namen vaje je zagotovo pripravljenost osebja in učencev na morebitne dogodke, ki bi lahko ogrozili našo varnost. Pomembno je namreč, da smo vnaprej pripravljeni in seznanjeni s postopki, kako ravnati in kam ter kako se varno in hitro umakniti.«

Poveljnik CZ Jesenice Igor Arh je dejal, da je vaja

potekala po pričakovanjih. »Več kot petsto oseb, učencev in zaposlenih na osnovni šoli in v vrtcu, je po signalu v osmih minutah zapustilo prostore, na zbirnem mestu pa so bili v 17 minutah. Pri sami vaji pa smo bili bolj kot na čas evakuacije pozorni na to, kako se umakniti na zbirno mesto. Torej: treba je vedeti, kje je zbirno mesto in da je tja treba oditi v organizirani skupini. Ko je vaja, je

območje sicer zavarovano, v primeru dejanskega dogodka pa smo prepuščeni sami sebi in nadzoru zaposlenih. Pri uspešni evakuaciji je zato bistvenega pomena tudi disciplina vseh prisotnih,« je dejal Arh in se ob tem tudi zahvalil vsem, ki so pomagali, saj le pripravljeni in seznanjeni z vsemi postopki v primeru pravega plazua lahko zagotovimo varnost.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki **Kažipot brezplačno samo enkrat**, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Projekcija filma o Vlastu Kopaču

Žiri – Vlasto Kopač je bil alpinist, gorski reševalec, risar, konservator, arhitekt, varuh naravne in kulturne dediščine ... V filmu, ki ga bodo v četrtek, 23. novembra, ob 18. uri predvajali v Kinodvorani Žiri, je prikazana njegova bogata življenjska pot in njegov obsežni ustvarjalni opus. Avtorici Janja Železnikar in Andreja Humar Gruden bosta na projekciji ob 110. obletnici rojstva spregovorili tudi o nastajanju filma. Vstop bo prost.

Orglice v Škofji Loki

Škofja Loka – V Galeriji Franceta Miheliča v škofjeloški Kašči bo v četrtek, 23. novembra, ob 19. uri regijsko srečanje ustnih harmonikarjev, na katerem se bodo predstavili orgličarji in orgličarske skupine, ki delujejo na Gorenjskem. Vstop bo prost.

OBVESTILA

Ustvarjalna in zdravstvena delavnica, umovadba

Naklo, Šenčur, Preddvor – V Medgeneracijskem centru Naklo bo v sredo, 22. novembra, ob 18. uri delavnica ustvarjanja iz filca; v petek, 24. novembra, ob 9. uri pa umovadba. V Domu krajanov Šenčur bo v petek, 24. novembra, ob 9. uri delavnica o srčnožilnih boleznih. Isti dan ob 17. uri bo v Krajevni knjižnici Preddvor v okviru programa medgeneracijskega sodelovanja ustvarjalna delavnica Filcani izdelki. Za vse aktivnosti so obvezne prijave do zasedbe mest na mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

PREDAVANJA

Kamino – Dom tisočerih čudes

Naklo – Turistično društvo Naklo v torek, 21. novembra, ob 18. uri vabi v Gostilnico Kresnik na potopisno predavanje Eve Remškar z naslovom Camino – dom tisočerih čudes.

RAZSTAVE

Fotografska Poslastica

Jesenice – V jeseniški Foto galeriji bo v torek, 21. novembra, ob 18. uri odprte razstave Poslastica Lojzija Avsenika, člana Fotografskega društva Jesenice in kandidata za mojstra fotografije Fotografske zveze Slovenije. Njegove fotografije bodo na ogled do 12. decembra.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 21. 11. 0/8°C	Sreda 22. 11. -3/7°C	Četrtek 23. 11. -3/5°C	Petek 24. 11. 0/9°C	Sobota 25. 11. 0/8°C
Nedelja 26. 11. 1/9°C	Ponedeljek 27. 11. 1/8°C	Torek 28. 11. 0/6°C	Sreda 29. 11. -2/5°C	Četrtek 30. 11. -3/4°C

tedenski koledar

	vzhod	zahod
21. 11. tor. Marija	7.11	16.25
22. 11. sre. Cilka	7.13	16.24
23. 11. čet. Klemen, dan Rudolfa Maistra	7.14	16.23
24. 11. pet. Janez	7.15	16.22
25. 11. sob. Katarina	7.17	16.22
26. 11. ned. Konrad	7.18	16.21
27. 11. pon. Vigil ○	7.19	16.20

Začeli drsalno sezono

V Medvodah so tudi letos pohiteli z ureditvijo drsališča na prireditvenem prostoru ob tržnici.

ANA JAGODIC DOLŽAN

Medvode – Z glasbeno spremljavo dueta Planet Acoustic in peko palačink so v petek v Medvodah odprli drsališče na prostem. »Živa glasba naredi prijetno vzdušje, svoje dodajo še veseli otroški glasovi,« je bila zadovoljna vodja turističnih programov v Zavodu Sotočje Tea Čejvan. Na otroške obraze so nasmeh risale tudi brezplačne palačinke, ki so jih ponudili v sodelovanju s Klubom medvoških študentov.

Prvi obiskovalci so na ledeno ploskev stopili že pred uradnim začetkom nove sezone, ki bo trajala do 28. januarja. Drsališče bo obratovalo vsak dan, od ponedeljka do petka med 15. in 21. uro, ob sobotah in nedeljah od

Drsalna sezona bo trajala do 28. januarja. Drsališče bo obratovalo vsak dan.

9. do 21. ure. Tak urnik bo tudi med prazničnimi počitnicami, je dodal Luka Strojjan, ki skrbi za gostinsko ponudbo ob pokritem drsališču. Topli napitki, pijače in prigrizki so na voljo v prostoru, ki po besedah sogovornika skuša pričarati vzdušje brunarice na smučišču. »To je naša rdeča nit, ki ji vsako leto kaj dodamo.« Ob tem je

Peka palačink je bila v rokah medvoških študentov. / Foto: Tina Dokl

Otroci so si rade volje nadeli drsalke. / Foto: Tina Dokl

Z glasbo je drsanje, druženje in okrepcilo popestril duet Planet Acoustic. / Foto: Tina Dokl

napovedal, da bodo med 20. in 23. decembrom organizirali slikanje z Božičkom.

Drsališče so na prireditvenem prostoru prvič postavili pred šestimi leti. Kot opazja Strojjan, med obiskovalci prevladujejo domačini. »Drsajo večinoma otroci, zanimivo pa je, da skoraj vsak večer, preden zapremo, pride drsat skupina starejših. Občina Medvode omogoča, da je drsanje za vse brezplačno, plačljiva sta le izposoja

drsalk in pingvina,« je še pojasnil.

V petkovem večeru je na svoj račun prišla tudi hčerka Saše Polajnar. »Že od začetka novembra se je veselila drsanja, komaj je čakala na odprtje drsališča. (smeh) Tukaj smo bili večkrat že lani in predlani, vseh nam je ...« Kot nam je še zaupala Polajnarjeva, so na otvoritveni dogodek prišli prvič, mlajši sin pa si je tokrat tudi prvič nadel drsalke.

Podelili priznanja krvodajalcem

Med prejemniki priznanj kranjskega Rdečega križa (RK) je letos šestindvajset prostovoljcev in več kot dvesto dvajset krvodajalcev.

ANA JAGODIC DOLŽAN

Kranj – Na četrtkovi proslavi, ki jo je območno združenje RK Kranj pripravilo v dvorani kranjske občine, so krvodajalci prejeli priznanja za 50, 60, 70 in več 'jubilejnih' darovanj krvi in plazme, med njimi Vilko Božič, ki je bil med darovalci stokrat, in Zoran Sitar za rekordnih 220 darovanj.

križa Slovenije, ter posebna priznanja za 50 let delovanja v okviru kranjskega združenja. »To je obdobje, ko ima prostovoljka oziroma prostovoljec izredno bogate izkušnje, za seboj številne dogodke, veliko prostovoljske kilometrine, dobre prakse, predvsem pa veliko mero razumevanja za potrebe drugih,« so zapisali k priznanjem, ki so jih prejeli Stane

Predsednik območnega združenja Franci Strniša je posebna priznanja izročil Vidu Močniku, Stanetu Kalanu in Nadi Preša. Dolgoletnim prostovoljcem je čestital tudi strokovni sodelavec za krvodajalstvo na Rdečem križu Slovenije Boštjan Novak. / Foto: arhiv RKS – Območno združenje Kranj

Predsednik združenja Franci Strniša je dejal, da krvodajalstvo lahko opredelimo kot najvišjo obliko človekoljubnosti in humanitarnosti med ljudmi. »Krvodajalci so pomemben del zdravstvenega sistema, saj s svojo krvjo omogočajo bolnikom in poškodovancem ustrezno zdravljenje.« Ob tem je poudaril, da za nemoteno preskrbo s krvjo v Sloveniji dnevno potrebujemo od 300 do 400 krvodajalcev. Kranjsko združenje po besedah predsednika beleži dober odziv, v letošnjem letu je v primerjavi s predhodnim deset odstotkov višji – doslej je bilo opravljenih 2950 odvzemov krvi –, pomembna naloga pa je navduševanje mladih za obisk krvodajalskih akcij kot tudi za vključevanje v druge aktivnosti RK.

Prostovoljcem, ki so dejavni že vrsto let, so na dogodku podelili bronaste, srebrne in zlate znake Rdečega

Kalan iz krajevne organizacije RK Primskovo ter Nada Preša in Vid Močnik iz krajevne organizacije Cerklje.

»Krvodajalci so pomemben del zdravstvenega sistema, saj s svojo krvjo omogočajo bolnikom in poškodovancem ustrezno zdravljenje.«

O pomenu krvodajalstva in prostovoljstva sta spregovorila tudi strokovni sodelavec za krvodajalstvo na Rdečem križu Slovenije Boštjan Novak in podžupanja Mestne občine Kranj Manja Zorko; predsednik pobratenege Združenja prostovoljnih krvodajalcev Doberdob Aldo Jarc je spomnil, da sodelovanje s Kranjem poteka že 35 let, s pevskim nastopom pa je podelitev priznanj dopolnil Gorenjski oktet.

vremenska napoved

Danes dopoldne bo še večinoma oblačno, popoldne se bo oblačnost trgala. Jutri bo delno jasno in vetrovno. V četrtek bo večinoma sončno, veter bo oslabil, jutro bo dokaj hladno.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

4/9 °C

SREDA

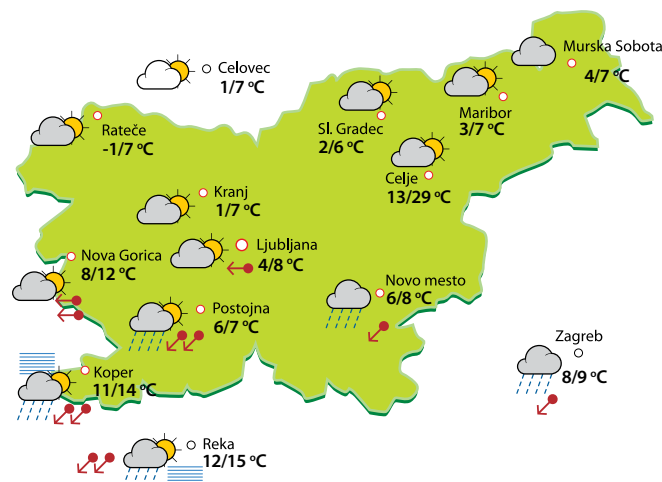

0/8 °C

ČETRTEK

-3/6 °C

NA GLAS

aforizem

Tako dolgo mi je hodil po glavi, da sem mu stopil za vrat.

Milan Fridauer - Fredi